

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

رسالت
علیهما الصلوة والسلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

ویژگی های
زنان شایسته
در قرآن مجید

عباسعلی کامرانیان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ویژگی های زنان شایسته در قرآن مجید

نویسنده:

عباسعلی کامرانیان

ناشر چاپی:

نور قرآن و اهل بیت (ع)

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۸	ویژگی های زنان شایسته در قرآن مجید
۸	مشخصات کتاب
۸	مقدمهء مولف
۸	موجب عفت شوهرند
۹	مومنه اند
۹	آمادهء همبستری با شوهرند
۱۰	فرزند آورند
۱۰	عده ها را کامل نگه می دارند
۱۱	جنین را کتمان نمی کنند
۱۱	آماده رجوع به شوهرند
۱۲	اهل بخشش مهریه اند
۱۳	اهل توجه به احکام خداوندند
۱۳	اهل شیردادن به فرزندند
۱۴	اهل دعا به فرزندانند
۱۵	پاک و پاکیزه اند
۱۵	اهل عبادتند
۱۶	از ارتباط با نامحرمان می پرهیزند
۱۶	بر هوو، صبر می کنند
۱۸	از فحشا و زمینه سازی های آن بدورند
۱۹	مطیع شوهرند
۲۰	در غیاب شوهر حافظ خود و اموال او هستند فالصالحات حافظات للغیب بما حفظ الله
۲۰	به تصمیم میانجی و حکم احترام می گذارند

- ۲۱ نیکو کارند
- ۲۱ اهل گذشت و سازش با شوهرند
- ۲۲ در صورت عدم سازش، به خوبی جدا می شوند
- ۲۲ پارسا و پاکدامند
- ۲۳ جنین و فرزندگشی نمی کنند
- ۲۴ اهل توبه اند
- ۲۴ به شوهر خیانت نمی کنند
- ۲۴ دوستدار و یاور مومنانند
- ۲۵ اهل امر به معروف و نهی از منکرند
- ۲۵ اهل اقامه نماز و پرداخت زکاتند
- ۲۵ از خدا و پیامبر اطاعت می کند
- ۲۶ به وضعیت شوهر مومنانشان راضی اند
- ۲۷ زیبا، شوهر دوست و بی اعتنا به غیر شوهرند
- ۲۷ آمادهء تحمل مجازات خطای خویش
- ۲۸ در کنار همسر شادند
- ۲۸ اهل مسخره کردن، عیبجویی و دادن لقب زشت به دیگران نیستند
- ۲۸ باکره اند
- ۲۹ دور از شرک، دزدی، زنا و نسبت دادن فرزند به دیگری اند
- ۳۰ مانع جهاد شوهر نیستند
- ۳۰ اهل مشورتند
- ۳۱ باعث محرومیت همسر نمی شوند
- ۳۱ رازدار همسرند
- ۳۲ در شدیدترین محیط کفر، خود را حفظ می کنند
- ۳۲ در شرایط سخت و طاقت فرسا همراه شوهرند

۳۳ درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

ویژگی های زنان شایسته در قرآن مجید

مشخصات کتاب

سرشناسه : کامرانیان عباسعلی ۱۳۳۸ - عنوان و نام پدیدآور : ویژگی های زنان شایسته در قرآن مجید/ عباسعلی کامرانیان.
 مشخصات نشر : قم: نور قرآن و اهلیت (ع ۱۳۸۸). مشخصات ظاهری : ۱۰۸ ص. شابک : ۲۱۵۰۰ ریال : ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۶۲-۰۰-۸-
 وضعیت فهرست نویسی : فاپا (برونسپاری) یادداشت : کتابنامه به صورت زیرنویس. موضوع : زنان در قرآن رده بندی کنگره :
 BP۱۰۴/ ۹ ک ۲ ۱۳۸۸ رده بندی دیویی : ۲۹۷/۱۵۹ شماره کتابشناسی ملی : ۱۵۷۱۶۰۸

مقدمهء مولف

ما نبودیم و تقاضامان نبود لطف تو درهای رحمت را گشود ای فدای لطف تو جان جهان خوش نشستی در دلم، اینجا بمان! قرآن مجید، اقیانوس بیکران معرفت و معنویت و مخزن منحصر بفرد گوهرهای مکنون علم و ایمان است. آن خورشید پر فروغی است که روشنایی اش به خاموشی نمی گراید و سرچشمهء آب حیات ویژه ای است که زلال حکمتش تیره گی نمی پذیرد. این کتاب منیر، خوان گستردهء حق برای اذهان گرسنه و چراغ هدایت جاوید برای عقول سرگشته است. هر کس به تناسب نیت، اندیشه، سعی و تلاش، بضاعت و البته توفیقی که از جانب رب العالمین نصیبش می شود، از این "فضل عظیم" الهی بهره مند می شود. اینجانب با بضاعت ناچیز اما ارادت فراوان روبه درگاه هستی بخش مهرآفرین آورده و با کسب اجازه از ذات ملکوتی پروردگار جهانیان خوشه چین خرمن معرفت قرآن کریم او شده ام. آنچه پیش رو دارید کاوشی در آیات قرآن مجید، پیرامون ویژگی های "زنان شایسته" در قرآن مجید است. مردان مومن می توانند با ملاکهای مطرح شده، جوایز همسران قرآنی برای همسفری زندگی ابدی خویش و پایه ریزی خوشبختی دنیوی و سعادت اخروی و نیز تربیت نسل مومن باشند. دختران و زنان مومنه نیز می توانند با الگوسازی این آیات، به مقام زنان شایستهء قرآنی نایل شده و عطر حوریه های بهشتی و روح و ریحان را در جوامع اسلامی منتشر نمایند. رجاء واثق دارم که در سایهء مهر برکت آفرین الهی و توجه بندگان خاص آن حضرت، انشاءالله الرحمن این ویژگی های قرآنی چراغ راه زندگی دنیوی و اخروی طالبان حق و حقیقت و علم و معرفت خواهد بود. از خوانندگان ارجمند تقاضا دارم بر من منت نهاده و با تلفن ۰۹۱۲۵۴۰۷۸۱۵ صاحب این قلم را از انتقادات، پیشنهادات و راهنمایی های خود، بهره مند فرمایند. عباسعلی کامرانیان

موجب عفت شوهرند

هن لباس لکم و انتم لباس لهن آنها لباس (و موجب عفت) شما هستند و شما لباس آنها؛ (هر دو زینت هم) و سبب حفظ یکدیگرید. (بقره ۱۸۷) یکی از ویژگی های زنان خوب آن است که موجب عفت شوهرانشان باشند. به عبارت بهتر، چنین زنانی چنان عمل می کنند و به خواسته های منطقی و شرعی همسرانشان از جهت کمی و کیفی آنقدر اهمیت می دهند که شوهرانشان را در دایره عفت نگه می دارند. همسر چنین زنی، هرگز احساس کمبودی در زندگی خانوادگی، جنسی و احساسی خویش نمی کند و وجود او سیراب و لبریز از کامیابی های لذتبخش روحی و روانی و جسمی است. مفسر تفسیر نمونه ذیل این آیه نوشته است: دو همسر (خوب و مناسب) یکدیگر را از انحرافات حفظ می کنند، عیوب هم را می پوشانند و وسیلهء راحتی و آرامش همنند و هریک زینت دیگری است. این تعبیر نهایت ارتباط معنوی مرد و زن و نزدیکی آنها به هم و نیز مساوات آنها را در این زمینه کاملاً

روشن می سازد، زیرا همان تعبیری که درباره مردان آمده، درباره زنان هم آمده است بدون هیچ تغییر. پیامبر اسلام (ص) در این باره فرموده اند: جهاد زن، خوب شوهر داری کردن است. ۱ مفسر تفسیر مبین ذیل آیه فوق آورده است: همانطوری که لباس عیوب انسان را می پوشاند و به آدمی زینت می دهد و بدن را از سرما و گرما حفظ می نماید، همسران نیز عیوب یکدیگر را می پوشانند و هر کدام زینت دیگری هستند و در حوادث مددکار همدانند. "فالآن با شروهن؛" اگرچه جمله بصورت امر آمده ولی مباح بودن آمیزش، استنباط می شود و ممکن است طبق روایتی که از امام صادق (ع) نقل شده استفاده استجاب (آمیزش) نیز بشود. مفسر تفسیر راهنما نیز ذیل این آیه نوشته است: - زن و شوهر، لباس عفات یکدیگرند و هر کدام مایه پرهیز دیگری از گناهان جنسی است. - غریزه جنسی، غریزه ای نیرومند و کنترل آن برای عموم مردم امری دشوار است. ۱- نهج الفصاحه، ح، ۱۴۰۳

مومنه اند

... ولعبد مومن خیر من مشرک کنیز مومن از، زن آزاد بت پرست بهتر است (بقره ۲۲۱) از ویژگی های مهم زنان خوب، ایمان آنها است. این ویژگی، از خصوصیات اصلی و رکن مهم شخصیت زنان شایسته محسوب می شود. سایر خصوصیات زنان از قبیل: زیبایی، خانواده، ثروت، علم و... برای انتخاب همسر، پس از اینکه مشخص شد آنها مومنه هستند باید مورد توجه و دقت نظر قرار گیرد. بنابراین در عرصه خواستگاری، اولین و مهمترین امری که باید مورد بررسی قرار گیرد، ایمان همسر است. مفسر تفسیر نمونه ذیل آیه آورده است: تحریم ازدواج با مشرک بخاطر این است که آنها معاشران خود را، بخصوص اگر معاشرت از نظر زناشویی باشد که شدت تأثیر و تأثر آن بیشتر و عمیقتر است بطرف بت پرستی و روحیات ناپسندی که از بت پرستی (و سایر رذایل اخلاقی که در افراد غیر مومن است) سرچشمه می گیرد، دعوت می کنند که سرانجامش قهر خداست. خلاصه آشنایی آنها از دریچه ازدواج نا آشنایی با خدا و نزدیک شدن با آنان (موجب) دوری از خداست. پیامبر اعظم (ص) در این باره فرموده اند: (برای همسری خویش) زن دیندار بجوئید. ۱ آیت الله سیدعلی غیوری ذیل این آیه در تفسیر مبین نوشته است: زنان و مردان مشرک با گفتار و کردارشان همسران خود را به آتش و عذاب دعوت می کنند و اگر (همسرانشان) از دعوت آنها به شرک و بت پرستی روی گردانند و به گفتارشان گوش ندهند، عداوت و دشمنی بینشان برقرار شده و کانون خانواده که باید مملو از مهر و محبت و صفا و صمیمیت باشد، برای همیشه به آتش قهر و غضب مبدل می گردد و سرانجام دچار عذاب ابدی خواهند شد. (بنابراین فلسفه عدم ازدواج با همسران غیر مومنه معلوم می شود). مفسر تفسیر راهنما هم ذیل این آیه آورده است: - حرمت ازدواج مومنان با زنان مشرک مگر در صورتی که ایمان بیاورند. - باید ایمان (زن) معیار اصلی در انتخاب همسر باشد، نه زیبایی - برتری ارزش ایمان، نسبت به ظواهر دنیوی (زیبایی، ثروت و...) ۱- نهج الفصاحه ح ۸۳۲

آماده همبستری با شوهرند

فاذا تطهرن فاتوهن من حیث امرکم الله و هنگامی که (از حیض) پاک شدند، از طریقی که خدا به شما فرمان داده با آنها آمیزش کنید. (بقره ۲۲۲) زنان خوب، زنانی هستند که در صورت نداشتن عذر شرعی (مثل عادت ماهیانه) همیشه آماده همبستری با شوهرانشان باشند. چنین فرشته صفتانی دور از هرگونه ادا و اطوار و بهانه و نق زدن و... به نیازهای جنسی و عاطفی همسرانشان توجه خاص دارند. وظایف شرعی و منطقی خویش در این خصوص را بخوبی می شناسند و به نقش و وظیفه شناسی خویش و اهمیت آن در تحکیم خانواده، و محبوبیت خویش نزد همسرشان واقفند. بنابراین همراه و همسر شوهرانشان در این عرصه هستند. مفسر تفسیر نمونه ذیل آیات فوق نوشته است: از جمله "اذا تطهرن" استفاده می شود که به مجرد پاک شدن زنان از عادت ماهیانه، (و حتی قبل از غسل) آمیزش با آنها جایز است... در جمله بعد "من حیث امرکم الله" دستور می دهد که به طریقی که خداوند به

شما فرمان داده (یعنی در حال پاکی و دور از استمناء و لواط) آمیزش جنسی داشته باشید. از کلمه "انی" هم استفاده می شود که شامل تمام ساعات شب و روز می شود، یعنی آمیزش جنسی، در هر ساعتی مجاز است و اگر مکانیه باشد منظور توسعه در مکان (هر جای مناسبی) و محل و چگونگی آمیزش است. پیامبر اکرم)؟ (در این باره فرموده اند: وقتی زنی دور از بستر شوهرش شب را به روز آورد، فرشتگان تا صبح او را لعنت می کنند. ۱. همچنین آن حضرت فرموده اند: حق شوهر بر زن آن است که از بستر او، دوری نکند... ۲. مفسر تفسیر مبین ذیل آیه فوق آورده است: بیشتر حیوانات برای تولید نسل خود به زمان و فصل مخصوص و محدودی و یا مکان خاصی به تناسب آب و هوا و فراهم گردیدن غذا لازم دارند تا تولید مثل کنند. تنها انسان است که غریزه جنسی او محدود به زمان و مکان خاصی نیست و خداوند همواره بین مردان و همسرانشان علاقه و ۱. نهج الفصاحه، ج، ۱۸۷-۲. همان، ص ۱۳۸۹ دوستی برقرار نموده که علاوه بر بقای نسل خود، غریزه جنسی شان را هم در مجرای عادی آن اعمال نمایند. مفسر تفسیر راهنما ذیل آیه ۱۸۷ و ۲۲۳ بقره در این باره نوشته است: - نیاز جنسی زن و شوهر به هم از حکمتهای حلیت آمیزش جنسی (حتی در شبهای رمضان است. - توجه اسلام به نیازهای جنسی و طبیعی، در تشریح احکام و قوانین دین. غریزه جنسی غریزه ای نیرومند است که کنترل آن برای عموم مردم امری دشوار است. - جواز آمیزش با همسران به هر صورت و کیفیتی. - زن باید در تمتعات جنسی مرد، تسلیم او باشد. - تأثیر نحوه روابط زناشویی در سرنوشت نیک یا بد انسان.

فرزند آورند

نسا و کم حرث لکم زنان شما، محل بذرافشانی شما (برای فرزند آوردن) هستند. (بقره ۲۲۳) از خصوصیات دیگر زنان مطلوب، باروری آنها است. چنین زنانی، زنان بارور و فرزند آورند. آنها، به بهانه های واهی، از زیر بار مادر شدن و تربیت نسل مطلوب شانه خالی نمی کنند. بلکه برعکس، سعی می کنند با پرورش فرزند ان شایسته نقش مثبتی در قافله بشری داشته باشند و از این رهگذر، به همه کسانی که می توانند بواسطه آنها، فیض وجود یابند، موجودیت بدهند! چنین نگرشی موجب احساس رضایت و آرامش خاطر برای آنها و نیک بختی دنیوی و سعادت اخروی شان می شود. آیت الله ناصر مکارم شیرازی در تفسیر نمونه ذیل این آیه نوشته است: افراد مومن باید از این موضوع (آمیزش جنسی) برای ایجاد و پرورش فرزندان شایسته استفاده نمایند. و این خدمت مقدس تربیتی را به عنوان یک ذخیره معنوی برای فردای خویش از پیش بفرستند. و به این ترتیب قرآن هشدار می دهد که در انتخاب همسر، اصولی را رعایت کنید که نتیجه آن پرورش فرزندان صالح و تهیه این ذخیره بزرگ اجتماعی و انسانی باشد. پیامبر اسلام (ص) فرموده اند: فرزند صالح که برای پدر و مادر خود با عمل و سخن طلب آموزش کند (برای پدر و مادرش نتیجه بخش و باعث آموزش است). همچنین آن حضرت فرموده اند: زنی که فرزند بسیار آورد در پیش خداوند از زن زیبایی که فرزند نمی آورد بهتر است. من در روز قیامت به فزونی شما افتخار می کنم. ۱. مفسر تفسیر مبین ذیل آیه فوق آورده است: مردان نیز از کشتزار رحم همسران خود باید فرزندان لایق و با کمال تقدیم جامعه نمایند که هر یک از آنها نمونه ای از اخلاق عالیه اسلام باشند و منافع آنها در درجه اول شامل حال پدران و مادران می گردد. از این رو پرونده اعمال پدران و مادران پس از مرگشان نیز بسته نمی گردد و کارهای خوبشان استمرار خواهد داشت، چون فرزندان صالح و نیکوکاری از خودباقی گذاشته اند که در حقشان دعا می کنند و از کارهای خیرشان بهره مند می شوند. در تفسیر راهنما ذیل این آیه آمده است: - عقیم نبودن، از ویژگی های زن شایسته و کامل است. - توالد و تناسل، از فلسفه های مهم آمیزش جنسی است. - فرزند میوه زندگی زناشویی است. ۱- نهج الفصاحه، ح ۵۴۰

عده ها را کامل نگه می دارند

والمطلقات یتربصن با انفسهن... زنان مطلقه باید به مدت سه مرتبه عادت ماهانه دیدن (و پاک شدن) انتظار بکشند (وعده نگهدارند)... (بقره ۲۲۸) زنان شایسته، زانی هستند که به رعایت عده هایی که برایشان پیش می آید اهمیت می دهند. چنانچه طلاق گرفته اند، عده طلاق و چنانچه شوهرشان وفات یافته است نیز عده وفات شوهر را رعایت می کنند، زیرا هر یک از این عده ها، فلسفه و دلیل منطقی دارد که باید مورد توجه قرار گیرد. مفسر تفسیر نمونه در این باره ذیل این آیات فوق نوشته است: زنها (ی مطلقه) باید مدتی عده نگهدارند و صبر کنند (تا فرصت برای تفکر برای زن و شوهر مطلقه فراهم شود) شاید گشایشی و صلحی خدا پیش آورد و مهر و محبت گذشته و ضعیف شده آنها را تقویت نماید (و به زندگی مجدد (زناشویی بازگردند) یکی دیگر از فلسفه های "عده" نیز روشن شدن وضع زن از نظر بارداری است. "عده وفات نیز" بخاطر حفظ احترام و حریم زوجیت (همسر متوفی) و عدم جریحه دار ساختن عواطف بستگان متوفی است. اگر چه مسأله بارداری احتمالی زن نیز در این قانون مسلماً مورد توجه است. مفسر تفسیر مبین ذیل آیه ۲۲۸ بقره آورده است: زنان مطلقه باید به مدت سه پاکی از زناشویی خودداری کنند و به انتظار پایان این سه پاکی یا سه حیض باشند تا اگر باردار هستند آشکار گردد و از اختلاط نطفه ها جلوگیری شود و نسبت ها به هم نخورد و چه بسا در این مدت، جدایی آنها (زن و شوهر) به وصال مبدل گردد و با هم آشتی کنند. در تفسیر راهنما ذیل این آیه آمده است: - حرمت ازدواج زنان مطلقه قبل از به پایان رسیدن سه طهر (عده) - زنان مطلقه نباید به منظور کم و زیاد کردن مدت عده خویش، جنین و یا حیض خود را کتمان کنند. - ایمان به خدا و روز قیامت، ضامن (درونی انسانها برای) انجام تکالیف الهی است.

جنین را کتمان نمی کنند

ولایحل لهن ان یکتمن ما خلق الله فی ارحامهن برای آنها (زنان باردار) حلال نیست که آنچه خدا در رحمهایشان آفریده را کتمان کنند. (بقره ۲۲۸) زنان شایسته، پس از اینکه باردار شدند، در حقیقت مقدمه وجود انسانی را پذیرفته اند! هنگامی که جنین در رحم آنها شروع به رشد کرد، نباید به هیچ وجه لطمه ای به این موجود بی گناه و ضعیف وارد کنند. کتمان جنین یا کتمان عادت ماهانه بخاطر هر نظری که باشد مطلوب و پسندیده نیست. در تفسیر نمونه ذیل این آیه آمده است: جمله "ان یکتمن ما خلق الله" با دو معنی سازش دارد: "کتمان فرزند" و "مخفی داشتن عادت ماهانه" یعنی اگر زن باردار است نباید حمل خود را مخفی داشته و ادعا کند که به عادت ماهانه مبتلا می شود، تا مدت عده را کمتر کند زیرا (عده زن باردار، تا وضع حمل است) و در مورد پاک شدن یا مبتلا شدن به عادت ماهانه نیز نباید خلاف گویی کند. مفسر تفسیر مبین ذیل این آیه نوشته است: بر زنانی که از شوهرانشان جدا شده اند و پس از طلاق باید عده نگهدارند شایسته نیست آنچه در رحم از جنین یا حیض دارند را مخفی یا کتمان کنند. امام صادق (ع) فرموده اند: خداوند بر زنان اظهار سه چیز را واجب و لازم دانسته است: حیض، پاکی و بارداری. ابن عباس نیز گفته است: چون تا زمانی که دارای حمل باشند، حق آمیزش (فقط) برای شوهرانشان خواهد بود. ۴ در تفسیر راهنما ذیل این آیه آمده است: - زنان مطلقه نباید به منظور کم و زیاد کردن مدت عده خویش، جنین و یا حیض خود را کتمان کنند. ۱. ترجمه مجمع البیان ج ۳ ص ۶- وسایل الشیعه ج ۲۲ ص ۳۲۳- مستدرک الوسائل ج ۲ - ص ۳۳۳. ۲. الدر المنثور ج ۱ ص ۲۷۶ و ترجمه مجمع البیان ج ۳ ص ۶

آماده رجوع به شوهرند

و بعولتهن احق بر دهن و همسرانشان، برای بازگرداندن آنها (و زندگی زناشویی) در این مدت، (از دیگران) سزاوارترند. (بقره ۲۲۸) زنان مطلوب قرآن، خانمهایی هستند که در صورت مطلقه شدن، چنانچه همسرانشان انسانهای خوب و سازگاری باشند یا

اینکه حادثه طلاق باعث شده باشد که همسرانشان عبرت گرفته و به عیوب گذشته خویش واقف شده و آن را برطرف نمایند، برمی گردند. چنین زنانی، حداکثر تلاش و کوشش خویش را برای بازسازی زندگی زناشویی، روحیه همسر و توجه به سلامت و سعادت فرزندان بکار می برند. در تفسیر نمونه ذیل این آیه آمده است: در مدتی که زن در عده طلاق رجعی است، حق رجوع برای شوهر قرار داده شده تا اگر بخواهد بدون احتیاج به هیچ گونه تشریفات، زندگی را با همسرش ادامه دهد. این حق در صورتی است که (مرد) برآستی از وضع خود پشیمان شده باشد و بخواهد بطور جدی زندگی خانوادگی را از سر بگیرد و به اصطلاح در صورتی حق رجوع دارد که منظورش ایجاد ضرر و بلا تکلیف ساختن زن نباشد. مفسر تفسیر مبین نیز نوشته است: و شوهرانشان که در رجوع به همسرانشان سزاوارترند در آن مدتی که عده زنان در طلاق رجعی به پایان نرسیده و احتیاجی به عقد مجدد یا رضایت زنان و یا گرفتن شاهد ندارند و این جهت مخصوص شوهران است. در تفسیر راهنما ذیل این آیه آمده است: - عده، فرصتی برای بازسازی مجدد خانواده است. - حق رجوع شوهر به زن مطلقه خویش در مدت عده بدون نیاز به عقد مجدد. - رجوع شوهران به همسران مطلقه خویش امری پسندیده و مورد ترغیب خداوند است.

اهل بخشش مهریه اند

الا- ان یعفون مگر اینکه آنها (زنان مهریه خود را) ببخشند (بقره ۱۲۳۷ فان طبن لکم عن شی منہ نفسا فکلوه هنیاء مرینا ولی) اگر آنها (زنان) چیزی از آن (مهریه) را با رضایت خاطر به شما ببخشند حلال و گوارا مصرف کنید. (نسا ۴) بعضی از زنان دارای مهریه های زیاد هستند. اینها قبل از عروسی، به هر دلیل از شوهرانشان طلاق می گیرند یا طلاق داده می شوند. چنانچه در خصوص گرفتن نصف مهریه، نسبت به شوهرشان سخت گیری نکنند و باعث نشوند که او، عمری مقروض و مدیون شود و در زندگی آینده اش نیز تأثیر نامناسب برجا بگذارد بهتر است. زیرا، گاهی وقتی که شوهر گرفتار چنین وضعیتی شود، درصدد مقابله برمی آید و مطالبی را بیان می کند که برای زن و سرنوشت آینده او کاملاً مضر است بنابراین بهتر است که زن در چنین شرایطی، رها شدن از قید زندگی با مردی را که نمی خواهد با او ادامه دهد و هنوز عروسی هم صورت نگرفته، غنیمت بداند و خود و او را آزاد سازد! به یقین اثر گذشت زن، در زندگی او مطلوب و خوب خواهد بود. مفسر تفسیر نمونه ذیل آیه ۲۳۷ بقره آورده است: مواردی پیش می آید که سرسختی در گرفتن نصف مهریه، آنهم قبل از عروسی ممکن است احساسات شوهر و اقوامش را جریحه دار کند و درصدد انتقام جویی برآیند و ممکن است اینکار حیثیت و آبروی زن را در معرض خطر قرار دهد اینجاست که گاه، پدر برای حفظ مصالحی دختر خود، لازم می بیند که از حق او گذشت نماید. پیامبر اسلام (ص) در این خصوص فرموده اند: بهترین زنان، زنی است که رویش زیباتر و مهرش کمتر باشد. ۱ مفسر تفسیر مبین ذیل آیه ۴ سوره نساء آورده است: "فان طبن ""... اگر زن با خشنودی و رضایت مقداری از مهریه خود را بخشیدند مصرف آن برای شما حلال و گوارا است. به این صورت پیوندهای قلبی زن و مرد بیشتر شده و مستحکم تر می شود، زیرا اخلاق در مسایل خانوادگی و زناشویی، استحکام زندگی را بیشتر می کند و به زندگی طراوت و شادابی می بخشد و این گونه است که مهریه، پشتوانه واقعی زن می گردد. گرچه برخی گمان می کنند مهریه به هر اندازه زیاد و سنگین باشد، د نهج الفصاحه ح ۳۵۶ پشتوانه و حمایت زن بیشتر است و زندگی پایدارتر خواهد ماند، غافل از آنکه محور اصلی زندگی زن و مرد، ایمان و اخلاق نیک است و تنها در سایه این دو اصل است که خانواده می تواند شاداب و استوار، شکوفا شود و سایه سار آن بر جامعه، طراوت و زندگی ببخشد. در تفسیر راهنما ذیل این آیه آمده است: - چشم پوشی زن، شوهر و ولی زن از حقوق خویش (مهریه) به تقوا نزدیکتر است. - گذشت مالی، راهی مناسب برای رسیدن به تقوا، در مسایل خانوادگی است. - ارزشمندی و استحباب گذشت انسان از حق خویش.

اهل توجه به احکام خداوندند

ان ظنا آن یقیناً حدود الله در صورتی که امید داشته باشند که حدود الهی را محترم می شمردند (بقره ۲۳۰) یکی از ویژگی های زنان مطلوب، توجه آنها به رعایت حدود الهی است. توجه به حدود الهی، انسان را از آلوده شدن به گناهان و قرار گرفتن در معرض عواقب سوء آنها نجات می دهد. در عرصه طلاق نیز، زنان شایسته دقیقاً به حدود و قوانین الهی در این باره عمل می کنند. چنانچه شوهرشان آنها را سه طلاقه کرد، می دانند که دیگر نمی توانند با او زندگی کنند مگر اینکه با مرد دیگری ازدواج و آمیزش جنسی نمایند و از او طلاق بگیرند. مفسر تفسیر نمونه ذیل این آیه نوشته است: حکم به جدایی همیشگی (بین زن و شوهری است که سه بار طلاق داده اند) مگر در صورتی که زن همسر دیگری انتخاب کند و پس از آمیزش جنسی از او طلاق بگیرد، در اینصورت اگر بخواهد با شوهر اولی آشتی کند و امید داشته باشد که سرسازگاری پیش گیرند و حدود الهی را محترم بشمارند، مانعی ندارد. پیامبر اسلام (ص) در این باره فرموده اند: می خواهی تو را از بهترین گنجینه مرد خبر دهم؟ زن پارسا که وقتی او را می بیند شادمان شود وقتی به او فرمان داد اطاعت می کند و هنگام غیبت امانت او را حفظ می کند. ۱. مفسر تفسیر مبین ذیل آیه فوق آورده است: "ان ظنا ان یقیناً حدود الله" اگر گمان دارند و امید دارند که حدود الهی را رعایت می کنند و به شرایط زناشویی عمل می نمایند و مردان، حقوق زنان را و زنان، حقوق مردان را مراعات می کنند، به عقد یکدیگر در آیند. و "تلك حدود الله بینها لقوم یعلمون؟" این احکام، حدود الهی است که برای مردم دانا بیان شده و چون تنها علما و دانایان، احکام خدا را فهمیده و از ثمراتش برخوردارند و نادانان بهره ای از احکام الهی نمی برند، لذا مورد توجه نیستند. در تفسیر راهنما ذیل آیه مذکور آمده است: - احکام طلاق، از حدود الهی است. - لزوم و اهمیت حفظ حدود الهی در روابط زناشویی. - بهره برداری از حدود و احکام الهی، مخصوص عالمان (و شایستگان) است. ۱. نهج الفصاحه ح ۴۵۶

اهل شیردادن به فرزندند

و الوالدات یرضعن اولادهن حولین کاملین مادران، فرزندان خود را دو سال کامل شیر می دهند. (بقره ۲۳۳) مادران شایسته، مادرانی هستند که وظیفه خود در رابطه با شیردادن تمام و کمال به نوزادشان را بخوبی انجام دهند. چنین زنانی از جهت کمی و کیفی، کاملاً، مراقبند که حق نوزاد بی دفاع خود را ضایع نکنند. خصوصاً اینکه شیر مادر بهترین و کاملترین غذا برای کودک است و در جسم و روح او آثار بزرگی برجای می گذارد این امر، آنقدر مهم است که بزرگان دین و روانشناسان اجتماعی بر آن تأکید کرده و قوانین خاصی برایش تهیه کرده اند. در تفسیر نمونه ذیل این آیه آمده است: حق شیردادن در دو سال شیرخوارگی مخصوص مادر است و او است که می تواند در این مدت فرزند خود را شیر دهد و از او نگهداری کند، با اینکه ولایت بر اطفال صغیر به عهده پدر گذارده شده اما از آنجا که تغذیه جسم و جان نوزاد در این مدت، با شیر و عواطف مادر پیوند ناگسستنی دارد، حق نگهداری و سرپرستی را بر عهده او گذارده اند. از طرفی عواطف مادری نیز باید رعایت شود زیرا مادر نمی تواند آغوش خود را در چنین لحظات حساسی از کودکش خالی ببیند و دربرابر وضع او بی تفاوت بماند. پیامبر اسلام (ص) درباره اهمیت شیر مادر فرموده اند: "رضاع" شیردهی طبایع (اخلاقها) را تغییر می دهند. مفسر تفسیر مبین ذیل این آیه آورده است: غریزه هر زاینده ای او را رهبری می کند که فرزند خود را به حکم عاطفه و نوع دوستی شیر دهد و از شیریه جان خود او را پرورش داده و در آغوش پر مهر و محبت خویش پروراند و چون شیر ماده غذایی اطفال از خونی تهیه شده که نشو و نمای طفل در رحم مادر از اوست و خصوصیات و آثار ظاهری و باطنی مادران از مهر و محبت، عواطف و گفتار و کردار و سایر جهات با خون آمیخته گردیده و به جنین منتقل می گردد، سپس همین خون با این خصوصیات متناسب با جسم و جان نوزاد دارای تمام

مواردی است که در پرورش اطفال بی نهایت موثر است و در عین حال بر ۱- نهج الفصاحه ح ۱۶۹۴ ذائقه آنها لذیذ و گواراست و به صورت شیر از مجرای پستان مادران خارج می شود و تغذیه کودک را فراهم می گرداند، چون دستگاه گوارش نوزادان برای غذایی غیر از شیر آمادگی ندارد. با مکیدن شیر از پستان مادران، خود را سیر می نمایند، لکن پس از آنکه قوای هاضمه و نیروی بدنی آنها برای هضم انواع غذاها آماده گردید و دندان ها برای جویدن روید، و خوب و بد خوردنی ها را توانست درک کند، از شیر گرفته خواهد شد. مادران، فرزندان خود را دو سال تمام و کامل شیر دهند، البته حد کامل شیر دادن بیست و چهار ماه است و حداقل شیر دادن بیست و یک ماه است که با مدت نه ماه بارداری، سی ماه تمام شود. همان طوری که "سماعه" از حضرت امام صادق (ع) نقل کرده است که فرمود: "شیر دادن، بیست و یک ماه است اگر کمتر به کودک شیر داده شود بر او ستم شده است." "۱" لمن اراد ان یتم الرضاعه "شیر دادن بچه ها و پرستاری آنها حق مادران است و اگر بخواهند فرزندان خود را کامل شیر دهند شوهران حق ندارند از آنان جلوگیری کنند و اگر راضی به شیر دادن نشوند حق ندارند مجبورشان نمایند، بلکه مادران با میل و رضایت خود می توانند با شوهران موافقت کنند. در تفسیر راهنما نیز ذیل این آیه آمده است؛ - وجوب شیر دادن مادران به فرزندان خویش. - اولویت شیر مادر برای تغذیه فرزند... - (حتی) زنان مطلقه نباید از شیر دادن به نوزادشان امتناع نمایند. ۱- تفسیر التبیان، ج ۲، ص ۲۵۶.. ان ما نقص احدی و عشرين شهرا فهو جور علی الصبی - کافی، ج ۶، ص ۴۰ ح ۳- تهذیب الأحکام، ج ۸ ص ۱۰۶، ح ۶.

اهل دعا به فرزندانند

و انی اعیزها بک و ذریتها من الشیطان الرجیم او و فرزندانش را از (وسوسه های) شیطان رانده شده در پناه تو قرار می دهم. (آل عمران ۳۶) مادران خوب، اهل دعا در حق فرزندانشان هستند. آنها، خودشان را عادت داده اند که کلامشان را با فرزندانشان طوری تنظیم کنند که ضمن ابراز ادب و عاطفه، همراه با دعا نیز باشد. مثلاً امیر جان! خدا خیرت بدهد، فلان کار را بکن! یا زهرا جان! الهی خوشبخت بشی، آن چیز را به من بده! و... چنین فرهنگ و ادبیاتی بین مادران خوب و فرزندانشان نهادینه شده است. علاوه بر آن، مادران شایسته در هنگامه های مختلف نظیر: نمازهای یومیه، ماه مبارک رمضان، سحرگاهان و... برای سعادت و سلامت و دوری فرزندانشان از آفات و بلیات دعا می کنند. در تفسیر نمونه ذیل این آیه آمده است: (زن عمران) از خدا خواست که این نوزاد و فرزندان را که در آینده از او بوجود می آیند، از شر وسوسه های شیطانی برکنار و در پناه لطف خود قرار دهد. پیامبر اکرم (ص) فرموده اند: خداوند کسانی که در کار دعا اصرار می ورزند را دوست دارد، دعا دافع بلا است. ۱. مفسر تفسیر نمونه ذیل آیه آخر سوره فرقان درباره اهمیت دعا نوشته است. می دانیم در آیات قرآن و روایات اسلامی اهمیت زیادی به مسأله دعا داده شده که نمونه آن آیه فوق بوده ولی ممکن است قبول این امر برای بعضی در ابتدا سنگین باشد که دعا کردن کار بسیار آسانی است و از همه کس ساخته است، و یا قدم را از این فراتر نهند و بگویند دعا کار افراد بیچاره است! این که اهمیتی ندارد ولی اشتباه از اینجا ناشی می شود که دعا را خالی و برهنه از شرایطش می نگرند در حالی که اگر شرایط خاص دعا در نظر گرفته شود این حقیقت به وضوح ثابت می شود که دعا وسیله موثری است برای خودسازی و پیوند نزدیکی است میان انسان و خدا. نخستین شرط دعا شناخت کسی است که انسان او را می خواند. شرط دیگر شستشوی قلب و دل، و آماده ساختن روح ۱. نهج الفصاحه ح ۱۵۹۰ برای تقاضای از او است، چرا که انسان هنگامی که به سراغ کسی می رود باید آمادگی لقای او را داشته باشد. شرط سوم دعا جلب رضایت و خشنودی کسی است که انسان از او تقاضائی دارد چرا که بدون آن احتمال تأثیر بسیار ناچیز است. و بالاخره چهارمین شرط استجاب دعا آن است که انسان تمام قدرت و نیرو و توان خویش را به کار گیرد و حداکثر تلاش و کوشش را انجام دهد، و نسبت به ماورای آن دست به دعا بردارد و قلب را متوجه خالق کند. زیرا در روایات اسلامی صریحاً آمده است کاری را که انسان

خود می تواند انجام دهد اگر کوتاهی کند و به دعا متوسل شود دعایش مستجاب نیست! به این ترتیب دعا وسیله ای است برای شناخت پروردگار و صفات جمال و جلال او، و هم وسیله ای است برای توبه از گناه و پاک سازی روح، و هم عاملی است برای انجام نیکی ها، و هم سببی است برای جهاد و تلاش و کوشش بیشتر تا آخرین حد توان. به همین دلیل تعبیرات مهمی درباره دعا دیده می شود که جز با آنچه گفتیم مفهوم نیست، مثلاً: در روایتی از پیامبر (ص) می خوانیم "الدعاء سلاح المؤمن، وعمود الدین، و نور السماوات و الارض": "دعا اسلحه مومن، و ستون دین و نور آسمانها و زمین است. ۱ در حدیث دیگری از امیرمؤمنان علی (ع) می خوانیم: الدعاء مفاتيح النجاح، و مقاليد الفلاح، و خير الدعاء ما صدر عن صدر ۱- اصول کافی جلد ۲ ابواب الدعاء- باب ان الدعاء سلاح المؤمن نقی و قلب تقی": دعا کلید پیروزی و مفتاح رستگاری است و بهترین دعا دعائی است که از سینه پاک و قلب پرهیزگار برخیزد" ۱ و در حدیثی از امام صادق (ع) می خوانیم "الدعاء انفذ من السنان" "دعا نافذتر از نوک نیزه است!" ۲ مفسر تفسیر راهنما نیز ذیل این آیه آورده است: - نقش دعای مادر و کمالات معنوی او، در سعادت فرزند - اجابت دعای همسر عمران در مورد حفظ مریم (س) و فرزندش از شر شیطان. ۱،۲- اصول کافی جلد ۲ ابواب الدعاء- باب ان الدعاء سلاح المؤمن

پاک و پاکیزه اند

و الطيبات للطيبين و الطيبون للطيبات زنان پاک از آن مردان پاک و مردان پاک از آن زنان پاکند. (نور ۲۶) زنان مطلوب، زنهایی هستند که از هرگونه آلودگی جسمی و روحی، پاک و پاکیزه و مبرا باشند. چنین زنانی، طالب همسران پاکند بنابراین، خودشان نیز دور از آلودگی های افراد ناپاک و خبیث هستند. مفسر تفسیر نمونه ذیل آیه نوشته اند: بدون شک قانون "نوریان مرنوریان را طالبند" و "ناریان مرناریان را جاذبند" و ضرب المثل معروف که: کند همجنس با همجنس پرواز... همه اشاره به یک سنت تکوینی است که "ذره ذره موجوداتی را که در ارض و سما است در بر می گیرد که جنس خود را همچو گاه و کهربا جذب می کنند. پیامبر اکرم (ص) در این باره فرموده اند: برای نطفه های تان جای مناسب انتخاب کنید زیرا زنان نظیر برادران و خواهرانشان فرزند می آورند! در تفسیر راهنما ذیل این آیه آمده است: - گفتار و سخن پسندیده و نیک، تنها شایسته مردان و زنان نیک است و از آنها سر می زند. - زنان نیک (پاک و پاکیزه، پاک سرشت و نیک کردار) فقط شایسته مردان نیک و مردان نیک، تنها شایسته زنان نیکند. امام علی (ع) در خطبه ۸۰ نهج البلاغه در خصوص لزوم دوری از زنان بد و ناپاک فرموده اند: از زنان بد، پرهیزید. ۱- نهج الفصاحه ح ۱۱۳۲

اهل عبادتند

اقتی لربك و اسجدی و ارکعی مع الراكعين برای پروردگارت خضوع کن و سجده بجا آور و با رکوع کنندگان رکوع کن (آل عمران ۴۳) مادران شایسته، مادرانی هستند که قبل از اینکه اقدام به ازدواج و داشتن فرزند کرده باشند، با عبادات و خودسازی، خود را آماده کرده اند. عبادات در زندگی چنین زنهایی نقش اساسی و مهم داشته و آنها از این رهگذر به خودسازی و کمال رسیده اند. در تفسیر نمونه ذیل این آیه آمده است: از طرف فرشتگان سه دستور به مریم داده شد: نخست "قنوت" در برابر پروردگار که به معنی خضوع و دوام اطاعت است و دیگر سجود که آن نیز نوعی "خضوع کامل" در برابر خداست و دیگر "رکوع" که آنهم نوعی دیگر از خضوع و تواضع می باشد. جمله "وارکعی مع الراكعين" (با رکوع کنندگان رکوع کن) ممکن است اشاره به نماز جماعت باشد و نیز ممکن است اشاره به پیوستن به جمعیت نمازگزاران و خاضعان در برابر خدا باشد. پیامبر اسلام (ص) در این باره فرموده اند: بهترین متاع دنیا، زن پارسا است. ۱ در تفسیر راهنما ذیل این آیه آمده است: - مطلوبیت شرکت زنان در عبادت

دستجمعی (نماز جماعت) - جواز حضور زن در نماز جماعت، همراه مردان مفسر تفسیر مبین نیز ذیل این آیه آورده است: ای مریم، پروردگارت را قنوت کن، یعنی با خضوع و عبادت خالص برای اطاعت او مداومت نما و سجد کن و با رکوع کنندگان، رکوع نما. یعنی مانند عبادت کنندگان، سجود و رکوع انجام ده و نماز را مانند اهل طاعت به جا آورد. در مقدم داشت سجده بر رکوع شاید اشاره به اهمیت سجود در مقام عبادت است، زیرا سجده، نهایت خضوع و تذلل خواهد بود به جهت آنکه اشرف اعضا و جوارح خود را در پیشگاه حق و عظمت و جلالت او به خاک می نهد. بعضی گفته اند یعنی همراه نمازگزاران و به جماعت نماز بگزار. ۲۰- نهج الفصاحه ح ۱۶۰۱-۲ به تفاسیر: ترجمه مجمع البیان، التبیان و روض الجنان مراجعه کنید.

از ارتباط با نامحرمان می پرهیزند

قالتا لانسقی حتی یصدر الرعا (دختران شعیب) گفتند: ما آنها را آب نمی دهیم (و به نامحرمان نزدیک نمی شویم) تا چوپانها همگی بروند. (قصص ۲۳) ولم یمسنی بشر ولم اک بغیا تاکنون هیچ بشر (نامحرم) ی با من تماس نداشته و زن آلوده ای نبوده ام. (مریم ۲۰) هیچ چیز برای زنان مومنه، ناگوارتر از آن نیست که با مرد نامحرمی تنها شوند. اصولاً چنین زنانی، بشدت از اختلاط با نامحرمان می پرهیزند. حتی در گفتار و دیدار با نامحرمان، بشدت مراقبند که به حداقل و کم ترین مقداری که ضروری است اکتفا نمایند. مفسر تفسیر نمونه ذیل آیه ۲۰ مریم نوشته است: از شنیدن سخن مرد ناشناس (فرشته)، لرزش شدیدی وجود مریم را فرا گرفت و بار دیگر او در نگرانی عمیقی فرو رفت... و گفت: تاکنون انسانی با من تماس نداشته و هرگز زن آلوده ای نبوده ام پیامبر اکرم (ص) در این باره فرموده اند: (ای زنان) هر یک از شما با کارهای خانه خود (از ارتباط با نامحرمان پرهیزد) از خداوند ثواب مجاهدان را خواهد یافت. ۱. در تفسیر راهنما ذیل این آیه آمده است: - پرهیز از اختلاط با مردان نامحرم، انگیزه دختران شعیب در ندادن آب به گوسفند انشان بود. - انتظار کشیدن برای خلوت شدن سر چاه از مردان نامحرم، عادت دختران شعیب و کار هر روزه آنها در آب دادن به گوسفند ان خویش بود. - نبودن مردی توانا در خانواده شعیب، علت پرداختن دختران او به کار دامداری بود. امام علی (ع) در نامه ۳۱ نهج البلاغه که به فرزندش امام حسن (ع) نوشته است فرموده اند: (زنان) را در پرده حجاب نگهدار تا نامحرمان را ننگرند، زیرا سخت گیری در پوشش عامل سلامت و استواری آنها است. بیرون رفتن زنان بدتر از آن نیست که افراد غیر صالح را در میانشان (به خانه) آوری و اگر بتوانی به گونه ای زندگی کنی که غیر تو را نشانند چنین کن. ۱. نهج الفصاحه ح ۲۸۹۲

بر هوو، صبر می کنند

فانکحوا ما طاب لکم من النساء مثنی و ثلاث و رباع و با زنان پاک ازدواج کنید (تأحد) دو یا سه و یا چهار همسر (دائمی) (نساء ۳) یکی دیگر از شرایط، و شاید مهمترین ویژگی زنان مطلوب قرآنی زنانی هستند که بتوانند بر هوو، صبر کنند! قبول دارم که اینکا ر، فوق العاده سخت است اما باید بدانیم که جهاد زن نیز همین کار است! پیامبر اکرم (ص) در این باره فرموده اند: خداوند رنج هوو داری را نصیب زنان و جنگ را قسمت مردان قرار داده است. هر زنی از روی ایمان و در انتظار پاداش خدا بر رنج هوو داری صبر کند، ثواب شهید را دارد. ۱۱. نهج الفصاحه حدیث ۷۱۰ مفسر تفسیر راهنما ذیل این آیه نوشته است: - لزوم انتخاب همسرانی که خوشایند و مورد پسند (مرد) هستند. - محدودیت تعدد زوجات به چهار همسر - جواز تعدد همسران، مشروط به عدالت در نفقه آنها امام علی (ع) در حکمت ۱۲۴ نهج البلاغه درباب ه غیرت زنان دربارۀ عدم صبر بر هوو داشتن فرموده اند: غیرت زن، کفر آور... است. بنابراین، زنان شایسته زنانی هستند که غیرت بی جا در خصوص همسرشان نداشته باشند. مفسر تفسیر نمونه ذیل این آیه آورده است: عدالت در تمایلات قلبی است، و این شرایط تعدد زوجات نیست و آنچه از شرایط است عدالت در جنبه های

عملی است. گواه بر این موضوع ذیل آیه ۱۲۹ همین سوره می باشد آنجا که می گوید: "فلا تمیلوا کل المیل فتنروها کالمعلقه" یعنی: "اکنون که نمی توانید مساوات کامل در محبت میان همسران خود رعایت کنید لا اقل تمام تمایل قلبی خود را متوجه یک نفر از آنان نسازید که دیگری را به صورت بلا- تکلیف در آورید." نتیجه اینکه کسانی که قسمتی از این آیه را گرفته و قسمت دیگر را فراموش کرده اند گرفتار چنان اشتباهی در مسئله تعدد زوجات شده اند که برای هر محققى جای تعجب است. از این گذشته از نظر فقه اسلامی و منابع مختلف آن در میان شیعه و اهل تسنن مسئله تعدد زوجات با شرایط آن جای گفتگو و چانه زدن نیست و از ضروریات فقه اسلام محسوب می شود. اکنون برگردیم به فلسفه این حکم اسلامی (تعدد زوجات). تعدد زوجات یک ضرورت اجتماعی است. آیه فوق مسئله تعدد زوجات را (با شرایط سنگینی و در حدود معینی) مجاز شمرده است و در اینجا با ایرادها و حمایت مخالفان آن روبرو می شویم که با مطالعات زودگذر، و تحت احساسات حساب نشده به مخالفت با این قانون اسلامی برخاسته اند مخصوصاً غریبها در این زمینه به ما بیشتر ایراد می کنند که اسلام به مردان اجازه داده برای خود "حرمسرا" بسازند و بطور نامحدود همسر بگیرند. در حالی که نه اسلام اجازه تشکیل حرمسرا به آن معنی که آنها می پندارند داده، و نه تعدد زوجات را بدون قید و شرط و نامحدود قرار داده است. توضیح اینکه: با مطالعه وضع محیط های مختلف قبل از اسلام، به این نتیجه میرسیم که تعدد زوجات بطور نامحدود امری عادی بوده و حتی بعضی از مواقع بت پرستان به هنگام مسلمان شدن، بیش از ده زن و یا کمتر داشته اند، بنابراین تعدد زوجات از پیشنهادها و ابتکارات اسلام نیست بلکه اسلام آنرا در چهارچوبه ضرورت های زندگی انسانی محدود ساخته و برای آن قیود و شرایط سنگینی قائل شده است. قوانین اسلام بر اساس نیازهای واقعی بشر دور می زند نه تبلیغات ظاهری و احساسات رهبری نشده، مسئله تعدد زوجات نیز از همین زاویه در اسلام مورد بررسی قرار گرفته، زیرا هیچ کس نمی تواند انکار کند که مردان در حوادث گوناگون زندگی بیش از زنان در خطر نابودی قرار دارند و در جنگ ها و حوادث دیگر قربانیان اصلی را آنها تشکیل می دهند. و نیز نمی توان انکار کرد که عمر زندگی جنسی مردان، از زنان طولانی تر است زیرا زنان در سنین معینی آمادگی جنسی خود را از دست می دهند در حالی که در مردان چنین نیست. و نیز زنان به هنگام عادت ماهانه و قسمتی از دوران حمل، عملاً ممنوعیت جنسی دارند در حالی که در مردان این ممنوعیت ها وجود ندارد. از همه گذشته زنانی هستند که همسران خود را به علل گوناگونی از دست می دهند و معمولاً نمی توانند به عنوان همسر اول، مورد توجه مردان قرار گیرند و اگر مسئله تعدد زوجات در کار نباشد آنها باید برای همیشه بدون همسر باقی بمانند همانطور که در مطبوعات مختلف می خوانیم که این دسته از زنان بیوه با محدود شدن مسئله تعدد زوجات از نابسامانی زندگی خود شکایت دارند و جلوگیری از تعدد را یک نوع احساسات ظالمانه درباره خود تلقی می کنند. با در نظر گرفتن این واقعیت هادر این گونه موارد که تعادل میان مردم وزن به عللی بهم می خورد ناچاریم یکی از سه راه را انتخاب کنیم: ۱- مردان تنها به یک همسر در همه موارد قناعت کنند و زنان اضافی تا پایان عمر بدون همسر باقی بمانند و تمام نیازهای فطری و خواسته های درونی خود را سرکوب کنند. ۲- مردان فقط دارای یک همسر قانونی باشند ولی روابط آزاد و نامشروع جنسی را با زنانی که بی شوهر مانده اند به شکل معشوقه برقرار سازند. ۳- کسانی که قدرت دارند بیش از یک همسر را اراده کنند و از نظر "جسمی" و "مالی" و "اخلاقی" مشکلی برای آنها ایجاد نمی شود و قدرت بر اجراء عدالت کامل در میان همسران و فرزندان خود دارند به آنها اجازه داده شود که بیش از یک همسر برای خود انتخاب کنند. مسلماً غیر از این سه راه، راه دیگری وجود ندارد. اگر بخواهیم راه اول را انتخاب کنیم باید با فطرت و غرائز و نیاز های روحی و جسمی بشر به مبارزه برخیزیم و عواطف و احساسات اینگونه زنان را نادیده بگیریم، این مبارزه ای است که پیروزی در آن نیست و به فرض که این عملی شود جنبه های غیر انسانی آن بر هیچ کس مخفی نیست. به تعبیر دیگر مسئله تعدد همسر را در موارد ضرورت نباید تنها از دریچه چشم همسر اول، مورد بررسی قرار داد، بلکه از دریچه چشم همسر دوم نیز باید مورد مطالعه قرار گیرد، و آنها که مشکلات همسر اول را در صورت تعدد زوجات عنوان می کنند کسانی هستند که یک مسئله

سه زاویه ای را تنها از یک زاویه نگاه می کنند زیرا مسئله تعدد همسر، هم از زاویه دید مرد و هم از زاویه دید همسر اول و هم از زاویه دید همسر دوم باید مطالعه شود و با توجه به مصلحت مجموع، در این باره قضاوت کنیم. و اگر راه دوم را انتخاب کنیم باید فحشاء را به رسمیت بشناسیم و تازه زنانی که به عنوان معشوقه مورد بهره برداری جنسی قرار می گیرند نه تأمینی دارند و نه آینده ای، و شخصیت آنها در حقیقت لگد مال شده است و اینها اموری نیست که هیچ انسان عاقلی آنرا تجویز کند. بنابراین تنها راه سوم باقی می ماند که هم خواسته های فطری و نیازهای غریزی زنان پاسخ مثبت می دهد و هم از عواقب شوم فحشاء و نابسامانی زندگی این دسته از زنان برکنار است و جامعه را از گر داب گناه بیرون می برد. البته باید توجه داشته که جواز تعدد زوجات با اینکه در بعضی از موارد یک ضرورت اجتماعی است و از احکام مسلم اسلام محسوب می شود اما تحصیل شرائط آن در امروز با گذشته تفاوت بسیار پیدا کرده است، زیرا زندگی در سابق یک شکل ساده و بسیط داشت و لذا رعایت کامل مساوات بین زنان آسان بود و از عهده غالب افراد برمی آمد ولی در عصر و زمان ما باید کسانی که می خواهند از این قانون استفاده کنند مراقب عدالت همه جانبه باشند و اگر قدرت بر این کار دارند چنین اقدامی بنمایند. اساساً اقدام به این کار نباید از روی هوی و هوس باشد. جالب توجه اینکه همان کسانی که با تعدد مخالفند (مانند غربی ها) در طول تاریخ خود، به حوادثی برخوردند که نیازشان را به این مسئله کاملاً آشکار ساخته است، مثلاً بعد از جنگ جهانی دوم احتیاج و نیاز شدیدی در ممالک جنگ زده، و مخصوصاً کشور آلمان، به این موضوع احساس شد و جمعی از متفکران آنها را وادار ساخت که برای چاره جوئی و حل مشکل در مسئله ممنوعیت تعدد همسر، تجدید نظر کنند؛ و حتی برنامه تعدد زوجات اسلام را از دانشکده "الازهر" خواستند تحت مطالعه قرار دادند ولی در برابر حملات، سخت کلیسا مجبور به متوقف ساختن این برنامه شدند، و نتیجه آن همان فحشاء و حشمتناک و بی بند و باری جنسی وسیعی بود که سراسر کشورهای جنگ زده را فرا گرفت. از همه این ها گذشته تمایل پاره ای از مردان را به تعدد همسر نمی توان انکار کرد، این تمایل اگر جنبه هوس داشته باشد قابل ملاحظه نیست اما گاه می شود که بر اثر عقیم بودن زن، و علاقه شدید مرد به داشتن فرزند، این تمایل را منطقی می کند، و گاهی بر اثر تمایلات شدید جنسی و عدم توانایی همسر اول برای انجام این خواسته غریزی، مرد، خود را ناچار به ازدواج دوم می بیند، حتی اگر از طریق مشروع انجام نشود از طرق نامشروع، اقدام می کند در اینگونه موارد نیز نمی توان منطقی بودن خواسته مرد را انکار کرد، و لذا حتی در کشورهایی که تعدد همسر قانوناً ممنوع است، عملاً در بسیاری از موارد ارتباط با زنان متعدد رواج کامل دارد، و یک مرد در آن واحد با زنان متعددی ارتباط نامشروع دارد. مورخ مشهور فرانسوی گوستاویلویون قانون تعدد زوجات اسلام را که به صورت محدود و مشروط است یکی از مزایای این آئین می شمارد و بهنگام مقایسه آن با روابط آزاد و نامشروع مردان، با چند زن، در اروپا چنین می نویسد: "در غرب هم با وجود اینکه آب و هوا و وضع طبیعت هیچ کدام ایجاب چنین رسمی (تعدد زوجات) نمی کند با این حال وحدت همسر چیزی است که ما آن را فقط در کتاب های قانون می بینیم. والا گمان نمی کنیم که بشود انکار کرد که در معاشرت واقعی ما اثری از این رسم نیست! راستی من متحیرم و نمی دانم که تعدد زوجات مشروع و محدود شرق، از تعدد زوجات سالوسانه غرب چه چیز کم دارد؟ بلکه من می گویم که اولی از هر حیث از دومی بهتر و شایسته تر است." البته نمی توان انکار کرد که بعضی از مسلمان نماها بدون رعایت روح اسلامی این قانون، از آن سوء استفاده کرده و برای خود حرم سراهای ننگینی برپا نموده و به حقوق زنان و همسران خود تجا وز کرده اند، ولی این عیب از قانون نیست و اعمال آنها را نباید به حساب دستورهای اسلام گذاشت، کدام قانون خوبی است که افراد سودجو از آن، بهره برداری نامشروع نکرده اند؟

از فحشا و زمینه سازی های آن بدورند

... منکن بفاحشته مینه یضاعف لها العذاب... فلا تخضعن بالقول... هر یک از شما گناه آشکار و فاحشی مرتکب شود، دوبرابر

عذاب می شود و در گفتار با نامحرمان نرمی نشان ندهید. (احزاب ۳۲ و ۳۰) زنان خوب، زنانی هستند که از فحشا دور باشند. خصوصاً از انجام گناهان آشکار و مفسدی که برای دیگران قابل مشاهده است، به شدت پرهیز می کنند. مفسر تفسیر نمونه در این باره نوشته است: منظور از "فاحشه مبینه" گناهان آشکار است. پیامبر اسلام (ص) در خصوص عواقب فحشا فرموده اند: هر کجا فحشاء رواج یابد، مرگ ناگهانی شایع می شود. ۱. در تفسیر راهنما ذیل آیه ۳۲ احزاب آمده است: - همسران پیامبر (و همه همسران مومنان و مومنه) از گفتار طنازانه و با صدای جذاب (با نامحرمان) منع شده اند. - همسران پیامبر (و همه زنان مومنه) موظف بودند (و هستند که) از هرگونه رفتار تحریک آمیز جنسی خودداری کنند. - باید زنان، در سخن و نیز صدا، عفت داشته باشند. د نهج الفصاحه ح ۱۴۹۷

مطیع شوهرند

فالصالحات قانتات زنان صالح، زنانی هستند که (در برابر شوهر) متواضعند. (نساء ۳۴) ... قانتات... همسر متواضع به او عطا فرماید (تحریم ۵) زنان صالحه ای که مطیع شوهرند و وظایف همسری خویش را به خوبی دانسته و عمل می کنند مورد توجه و لطف خداوند متعال هستند. این امر آنقدر در نزد خداوند متعال با ارزش و در عرصه خانواده داری اهمیت است که چنین زنانی، زنانی نامیده شده اند که درست و صالحه اند و باید مورد تقدیر و احترام شوهرانشان واقع شوند و از گروه زن های نادان نافرمان از شوهر و مستحق تأدیب، بی اعتنایی و حتی زدن جدا و مبرا هستند. مفسر تفسیر نمونه ذیل آیه ۳۴ نساء در این باره آورده است: فالصالحات قانتات حافظات للغب در اینجا اضافه می فرماید که زنان در برابر وظائفی که در خانواده به عهده دارند دو دسته اند: دسته اول: "صالحان و درستکاران" و آنها کسانی هستند که خاضع و متعهد در برابر نظام خانواده می باشند و نه تنها در حضور شوهر بلکه در غیاب او، حفظ الغیب" می کنند، یعنی مرتکب خیانت چه از نظر ناموس و چه از نظر حفظ شخصیت شوهر و اسرار خانواده در غیاب او نمی شوند، و در برابر حقوقی که خداوند برای آنها قائل شده و با جمله "بما حفظ الله" به آن اشاره گردیده وظائف و مسئولیت های خود را بخوبی انجام می دهند. بدیهی است مردان موظفند در برابر این گونه زنان نهایت احترام و حق شناسی را انجام دهند. مفسر تفسیر مبین نیز ذیل همین آیه آورده است: "فالصالحات قانتات حافظات للغب" پس زنان صالح، فرمانبردار خدا و نگه دارند ه مال و ناموس شوهرانند. زنان شایسته، زنانی هستند که با همسران خود همراه و فرمانبر آنها هستند و مطیع فرامین خداوند می باشند. و مراقبند که مبادا از دستورات الهی سرپیچی کنند و مرتکب کارهای ناروا شوند و از دارایی های مادی و معنوی خانواده به خوبی نگه داری می کنند از این رو در فرهنگ اسلامی، زنان شایسته را این گونه تعریف کرده اند: رسول خدا (ص) فرمود: "خیر النساء التي اذا نظرت اليها سرتك و اذا امرتها اطاعتك و اذا غبت عنها حفظتك في نفسها و مالك؛" بهترین زنان کسی است که هرگاه به او نگاه کردی، دیدن او، تو را خوشحال سازد و هرگاه به او فرمانی دادی، تو را اطاعت کند (و وظایف زناشویی را انجام دهد) و هرگاه نزد او نبودی، ناموس و ثروت تو را حفظ کند. ۱ در حدیث دیگر رسول خدا (ص) فرمود: "ما استفاد امرء مسلم فائده بعد الاسلام افضل من زوجه مسلمه تسره اذا نظر اليها و تطيعه اذا امرها و تحفظه اذا غاب عنها في نفسها و مالها؛" مرد مسلمان پس از اسلام، سودی ارزشمندتر و برتر از زن مسلمان نبرده است، زنی که هرگاه مرد مسلمان او را ببیند مایه خوشحالی او گردد و هرگاه فرمان دهد زن اطاعت کند و هرگاه نزد او نباشد از ناموس و ثروتش نگه داری نماید. ۲. در تفسیر راهنما نیز ذیل این آیه آمده است: - مدیریت و سرپرستی زنان هر جامعه بر عهده مردان است. - همسران شایسته، مطیع شوهران خویش هستند. پیامبر اکرم (ص) در این باره فرموده اند: اگر به کسی دستور می دادم که، کسی را سجده کند، به زن ها دستور می دادم به شوهرانشان سجده کنند از بس که خداوند برای شوهران حق به گردن زنان نهاده است. ۳. ۱- مسند ابی داود الطیالسی، ص

در غیاب شوهر حافظ خود و اموال او هستند فالصالحات حافظات للغب بما حفظ الله

زنان خوب زنانی هستند که در غیاب همسرشان اسرار و حقوق او را حفظ می کنند. (نساء ۳۴) یکی دیگر از ویژگی زنان صالح و درستکار، این است که در غیاب همسرشان خود و اموال و آبروی او را حفظ می کنند. چنین زنانی از هرگونه خیانت در ناموس، اسرار شوهر و خانواده و شخصیت شوهر به دورند. زنان صالحه، به مسئولیتهای خود در این زمینه بخوبی واقفند و در انجام آنها نیز دقیق و مهم اند. در تفسیر نمونه ذیل این آیه آمده است: صالحان و درستکاران، و آنها کسانی هستند که خاضع و متعهد در برابر نظام خانواده می باشند و نه تنها در حضور شوهر بلکه در غیاب او، "حفظ الغیب" می کنند، یعنی مرتکب خیانت چه از نظر مال و چه از نظر ناموس و چه از نظر حفظ شخصیت شوهر و اسرار خانواده در غیاب او نمی شوند، و در برابر حقوقی که خداوند برای آنها قائل شده و با جمله "بما حفظ الله" به آن اشاره گردیده و وظائف و مسئولیت های خود را بخوبی انجام می دهند. بدیهی است مردان موظفند در برابر این گونه زنان نهایت احترام و حق شناسی را انجام دهند. پیامبر اعظم (ص) در این باره فرموده اند: بهترین چیز برای مومن، پس از پرهیزکاری خدای عزوجل چیزی بهتر از زن پارسایی که... و اگر از او غایب شود مال وی و عفت خویش را حفظ کند نیست. ۱ مفسر تفسیر راهنما ذیل آیه فوق نوشته است: - همسرانی شایسته، حافظ حقوق شوهران خویش در غیاب آنان هستند. - همسرانی که خود را در نهان از هر آلودگی حفظ می کنند، همسرانی شایسته هستند. - سلامت خانواده در گرو مدیریت مرد تأمین زندگی از سوی او و اطاعت و حفظ حقوق شوهر از سوی زن است. امام علی (ع) در این باره در حکمت ۲۳۴ نهج البلاغه فرموده اند: برخی از نیکوترین خلق و خوی زنان، زشت ترین اخلاق مردان است. مانند: تکبر، ترس و بخل. هرگاه زنی متکبر باشد، بیگانه را به حریم خود راه نمی دهد و اگر بخیل باشد اموال خود و شوهرش را حفظ می کند و چون ترسان باشد از هر چیزی که به آبروی او زیان رساند، فاصله می گیرد. ۱. نهج الفصاحه ح ۲۶۱۵

به تصمیم میانجی و حکم احترام می گذارند

و ان خفتم شقاق بینهما فابعثوا حکما من اهله... و اگر از جدایی زن و شوهر و شکاف بین آنها می ترسید، یک داور از... (نساء ۳۵) از ویژگی های دیگر زنان صالحه این است که چنانچه با شوهرشان اختلاف نظر پیدا کردند و این اختلاف توسط خودشان قابل حل نبود، به حکم هایی که از طرف دو خانواده زن و شوهر انتخاب شده اند تا درباره موضوع اختلاف آمیز آنها بحث و گفتگو کنند و به یک تصمیم قابل قبول برسند، احترام می گذارند و حکم آنها را که درباره نحوه سازش است می پذیرند. چنین زنان شایسته ای در باره حکم نمایندگان انتخاب شده، اما و اگرهای آمیخته با منیت و لجبازی ندارند خاضع و خاضع در برابر حکم هایی هستند که موجب رفع مشکل خانواده شان شود. در تفسیر نمونه ذیل این آیه آمده است: اما در مورد نفوذ حکم و داوری آنها در مورد دو همسر بعضی از فقها حکم آن دو را هرچه باشد لازم الاجرا دانسته اند و ظاهر تعبیر به "حکم" در آیه فوق نیز همین معنی را می رساند، زیرا مفهوم حکمیت و داوری، نفوذ حکم است، ولی بیشتر فقها نظر حکمین را تنها در مورد سازش و رفع اختلاف میان دو همسر، لازم الاجرا دانسته اند و حتی معتقدند اگر حکمین شرایطی بر زن یا شوهر بکنند، لازم الاجرا است اما در مورد جدائی، حکم آنها به تنهایی نافذ نیست. و ذیل آیه که اشاره به مسئله اصلاح می کند با این نظر سازگارتر است. مفسر تفسیر مبین ذیل این آیه در خصوص لزوم پذیرش حکم داوران نوشته است: اساساً انتخاب حکم از خانواده مرد و زن بخاطر آن است که آنها با رضایت خاطر به تصمیم داوری احترام بگذارند و آن را بپذیرند، به هر حال داور در این دادگاه جنبه حمایتی نیز دارد و مصالح زن و شوهر را در نظر خواهند گرفت، پس به لحاظ منطقی نیز زن و مرد باید به تصمیم داوران احترام بگذارند و آنرا بپذیرند. در تفسیر راهنما ذیل این آیه آمده است: - ضرورت اطاعت زن و شوهر از نظر و پیشنهاد داوران تحکیم در اختلافات میان آنها.

نیکو کارند

فان الله اعد للمحسنات منكن اجراً عظيماً خداوند برای نیکوکاران شما (زنان) پاداش عظیمی آماده کرده است. (احزاب ۲۹)، از ویژگی های دیگر زنان شایسته، این است که آنها اهل نیکوکاری هستند. هم نیکوکارند هم به نیکوکاران کمک می کنند و هم آنها را دوست دارند. در حقیقت، ایمان و شایستگی چنین زنانی در عرصه عمل و رفتارهای نیکو و شایسته آنها تجلی پیدا می کند. مفسر تفسیر نمونه ذیل این آیه نوشته است: "اما اگر شما خدا و پیامبرش را می خواهید و سرای آخرت را، و به زندگی ساده از نظر مادی و احیاناً محرومیت ها قانع هستید، خداوند برای نیکوکاران شما پاداش عظیم آماده ساخته است ("وان کنتن تر دن الله و رسوله و الدار الاخره فان الله اعد للمحسنات منكن اجراً عظيماً) در حقیقت در این چند جمله، تمام پایه های ایمان و برنامه های مومن، جمع است از یکسو ایمان و اعتقاد به خدا و پیامبر و روز قیامت و طالب این اصول بودن و از سوی دیگر در برنامه های عملی نیز در صف نیکوکاران و محسنین و محسنات قرار گرفتن، بنابر این تنها اظهار عشق و علاقه به خدا و سرای دیگر و پیامبر (ص) کافی نیست، برنامه های عملی نیز باید هماهنگ با آن باشد. و به این ترتیب خداوند تکلیف همسران پیامبر (ص) را که باید الگو و اسوه زنان با ایمان باشند برای همیشه روشن ساخت، داشتن زهد و پارسائی و بی اعتنائی به زرق و برق و تجملات دنیا، و توجه خاص به ایمان و عمل صالح و معنویت، اگر چنین هستند بمانند و مشمول افتخار بزرگ همسری رسول خدا باشند، و گرنه راه خود را در پیش گیرند و از او جدا شوند! گرچه مخاطب در این سخنان، همسران پیامبرند، ولی محتوای آیات و نتیجه آن، همگان را شامل می شود مخصوصاً کسانی که در مقام رهبری خلق و پیشوائی و تأسی مردم قرار گرفته اند، آنها همیشه بر سردو راهی قرار دارند، یا استفاده از موقعیت ظاهری خویش برای رسیدن به زندگی مرفه مادی و یا تن در دادن به محرومیت ها برای نیل به رضای خدا و هدایت خلق. پیامبر اسلام؟ در این باره فرموده اند: خداوند نیکوکاران گمنام پرهیزکار را دوست دارد. ۱۱. نهج الفصاحه ح ۷۹۸ مفسر تفسیر راهنما ذیل این آیه نوشته است: - خداوند برای همسران نیکوکار پیامبر که آن حضرت را بر دنیا ترجیح بدهند، پیشاپیش پاداش عظیمی آماده کرده است. - همسران پیامبر، علاوه بر دوری از متاع های دنیوی و انتخاب زیستن با پیامبر (ص) باید کردار نیکو را نیز پیشه می کردند. - برخورداری همسران پیامبر (ص) از پاداش عظیم خداوند مشروط به... و نیکوکار بودنشان است.

اهل گذشت و سازش با شوهرند

و ان امراه خافت من بعلها نشوزا او اعراضاً فلا جناح علیهما ان یصلحا بینهما صلحا والصلح خیر و اگر زنی، از طغیان و سرکشی یا اعراض شوهرش، بترسد، مانعی ندارد با هم صلح کنند (و زن یا مرد از بخشی از حقوقشان بخاطر صلح و آشتی صرف نظر نمایند) و صلح بهتر است. (نساء ۱۲۸) یکی دیگر از ویژگی های زنان شایسته قرآنی آن است که در عرصه زندگی زناشویی، اهل گذشت و آشتی هستند. این ویژگی، یعنی گذشت و آشتی، رابطه آنها و همسرشان را سر و سامان داده و زندگی خانوادگی آنها را از سقوط در ورطه های: اختلافات شدید، بی مهری ها، طلاق ها، طوفان های وحشتناک نجات می دهد. پیامبر اسلام در این خصوص فرموده اند: بهترین خصال ایمان صبر و گذشت است. در تفسیر راهنما ذیل این آیه آمده است: - لزوم پیشگیری از بهم خوردن سلامت خانواده، در صورت ناسازگاری شوهر و وظیفه ای برعهده زنان است. - جواز صرف نظر کردن زن از بعضی حقوق خود، برای جلب نظر شوهر جلوگیری از نشوز (ناسازگاری) وی. مفسر تفسیر مبین ذیل این آیه نوشته است: بسیاری از مفسران در شأن نزول این آیه شریف نوشته اند: رافع بن خدیج دو همسر داشت، یکی مسن و دیگری جوان، (بر اثر اختلافاتی) همسر مسن خود را طلاق داد، و هنوز مدت عده تمام نشده بود که به او گفت: اگر مایل باشی با تو آشتی می کنم، ولی اگر همسر دیگرم را بر تو مقدم

داشتم باید صبر کنی و اگر مایل باشی صبر می کنم تا مدت عده تمام شود و از هم جدا شویم، زن پیشنهاد اول را قبول کرد با هم آشتی کردند، آیه شریفه نازل شد و حکم این کار را بیان کرد. ۲. از این آیه با توجه به شأن نزول آن دو مسأله فقهی استفاده می شود: ۱. نهج الفصاحه ح ۳۹۳. ۲. بنگرید به تفاسیر: التبیان ج ۳ ص ۳۴۶- ترجمه مجمع البیان ج ۶ ص ۷۷- مقتنیات الدرر ج ۳ ص ۱۹۳- کنز الدقائق ج ۳ ص ۵۵۵- ۱- احکامی مانند تقسیم ایام هفته در میان دو همسر، جنبه حق دارد و نه حکم، لذا زن می تواند با اختیار خود از این حق به طور کلی یا به طور جزئی صرف نظر کند. ۲- عوض صلح، لازم نیست مال باشد، بلکه اسقاط حقی نیز می تواند عوض صلح واقع شود. "و ان امرأه خافت من بعلها؛" و اگر زنی از ناسازگاری و یا اعراض شوهرش بیم داشته باشد بر آن دو گناهی نیست که مصالحه کنند و صلح بهتر است. "واحضرت الأنفس الشح؛" اگر زن و مرد به این حقیقت توجه کنند که سرچشمه بسیاری از اختلافات بخل است، سپس در اصلاح خود بکوشند و گذشت پیشه کنند، نه تنها ریشه اختلافات خانوادگی از بین می رود، بلکه بسیاری از کشمکش های اجتماعی نیز پایان می گیرد. ۱. نمونه ج ۴ ص ۱۴۹

در صورت عدم سازش، به خوبی جدا می شوند

واسر حکن سراحاً جمیلاً بیاید (قبول کنید که) شما را بطرز نیکویی رها سازم. (احزاب ۲۸) از ویژگی دیگر زنان فهیم و مطلوب این است که چنانچه بر هر دلیلی موفق نشوند با شوهرانشان زندگی شایسته ای داشته باشند و همه راه های مشروع را نیز پیمایند ولی نتیجه ای برایشان حاصل نشود و نتوانند با همسرانشان خوب زندگی کنند، خوب از هم جدا می شوند! منظورم این است که حالا که نتوانسته اند خوب زندگی کنند، می توانند خوب از هم جدا شوند! آنها مانند سایر زنان و مردان کم ظرفیت و لجباز و نادان نیستند که وقتی نتوانستند زندگی مشترک خوبی با همسرشان داشته باشند، قدرت خوب جدا شدن از هم را نیز نداشته باشند و با لجبازی زندگی آینده خود و همسرشان را نیز بی اعتبار و بی آبرو و همراه با گرفتاری کنند. مفسر تفسیر نمونه ذیل این آیه نوشته است: (شوهر) مقدار مناسبی به مهریه بپردازد و یا اگر مهریه ای تعیین نشده، هدیه شایسته ای به آنها بدهد به طوری که (زن ها) راضی و خشنود شوند و جدایی آنها در محیط دوستانه انجام گیرد. به هر حال منظور از "سراح جمیل" رها کردن زنان توام با نیکی و خوبی و بدون نزا و قهر است. پیامبر اسلام (ص) درباره مدارا با هم فرموده اند: مدارا قرین فزونی و برکت است و هر کس از مدارا بی بهره باشد، از خوبی بی بهره است. مدارا اساس حکمت است. ۱. در تفسیر راهنما ذیل این آیه آمده است: - پیامبر (ص) طبق فرمان خداوند، موظف بود که در صورت انتخاب طلاق از سوی همسرانش، به آن ها متاعی پرداخت کرده و با رویی خوش آنها را طلاق دهد. - شایسته است که طلاق همسر با شایستگی و خوبی و دور از خسارت و ضرر (به طرفین و فرزندان) باشد. ۱. نهج الفصاحه ح ۱۶۹۷

پارسا و پاکدامنند

احصنت فرجها (مریم) دامان خود را پاک نگه داشت (و نمونه ای برای زنان پاکدامن شد). (تحریم ۱۲) و المحصنات من المومنات زنان پاکدامن مومن برای شما حلالند (مائده ۵) از ویژگی های مهم زنان خوب، پاکدامنی آنها است. اصولاً زنان چنان آفریده شده اند که همیشه می توانند در نظر شوهرانشان محبوب بوده و نزد فرزندانانشان عزیز باقی بمانند. پاکدامنی، خصوصیت مهمی است که زنان شایسته قرآنی را در نزد خداوند سبحان ارزشمند و در نزد دیگران محبوب و عزیز نگه می دارد. علاوه بر آنچه گفته شد، پاکدامنی این زنان سرمایه مهمی برای پاکیزگی فرزندان و پاکیزگی نسل آنها است. بنابراین پاکدامنی جزو لاینفک خصوصیات زنان شایسته قرآنی است. پیامبر اکرم (ص) در این باره فرموده اند: خداوند به بنده خود زینتی بهتر از پاکدامنی نداده است. در تفسیر راهنما ذیل آیه ۱۲ تحریم آمده است: - عفت و پاکدامنی، از برجسته ترین اوصاف زنان و از بهترین کمالات آنها است. -

عفت و پاکدامنی مریم (س) زمینه ساز برخورداری او از عنایات ویژه الهی شد. دامن پاک، عامل عروج زن بر اوج افلاک است. پاکدامنی بزرگترین ارزش برای زنان و موجب نیل آنها به مقامات دنیوی و اخروی است. دامن زن، گهواره رشد بشر و معبدی است که انسانها در آغاز ورود به دنیا، در آن با خدا آشنا می شوند. آغوش گرم زن، نچوهای ملکوتی او در گوش بشر، دامن پاک مادر و... همه و همه اولین زمزمه های تعالی را در گوش جان آدم نجوا می کنند. بنابراین، این دامن، بستر پرورش روح و جان انسان و وادی ایمن خلیفه الله است. حفظ این عرصه از آلودگی ها، وظیفه بزرگ زنان شایسته و پاک و پاکیزه است. مفسر تفسیر مبین ذیل آیه ۵ مائده در این باره نوشته است: "والمحصنات من المومنات و المحصنات من؟" ... زنان پاکدامن و عفیف مسلمان، و زنان پاکدامن و عفیف اهل کتاب به طور ۱. نهج الفصاحه ح ۲۶۰۰ زناشویی حلالند، چنانچه مهر آنها را بپردازید." در حالی که پاکدامن باشید نه زناکاری و دوست گیری نامشروع". در این قسمت از آیه قسمتی از روابط اجتماعی مسلمانان با اهل کتاب روشن می شود و ازدواج با زنان اهل کتاب با شرایطی جایز شمرده می شود. اهل تسنن معتقدند ازدواج دائم و موقت زنان اهل کتاب جایز است. اما از قرآینی که در آیه وجود دارد روشن می شود، منظور ازدواج موقت است. زیرا کلمه "اجرت" مطرح شده که مهریه ازدواج موقت می باشد و اینکه کام گیری از زنان اهل کتاب به صورت عفیفانه و مشروع باشد نه مسافحه و زنا و رفیق بازی، این مساله با ازدواج موقت مناسب تر است، زیرا ازدواج دائم هیچ شباهتی با مساله زنا، رفیق بازی و دوستی پنهانی ندارد که از آن نهی شده است، متأسفانه برخی افراد نا آگاه ازدواج موقت را با انتخاب دوست پنهانی یا زنا اشتباه می گیرند. زنان مسلمان به هیچ وجه مجاز نیستند با مردان اهل کتاب ازدواج کنند. ۱. ۱. ترجمه المیزان ج ۵ ص ۳۳۰ و نمونه ج ۴ ص ۲۸۱

جنین و فرزندکشی نمی کند

ولا تقتلوا اولادکم و فرزندانان را نکشید. (انعام ۱۵۱) زنان مطلوب قرآنی، حیات دهنده هستند نه جان گیرنده. بخشنده زندگی به نطفه های شوهرانشانند نه پایمال کننده حیات فرزندان. چنین زنانی، در هیچ شرایطی و به هیچ نوعی اقدام به فرزندکشی نمی کنند. آنها اهل لطمه زدن به جنین هایی که در شکم دارند، نیستند. اهل گرفتن جان نوزادان و کودکان بی گناه خویش نیستند بلکه برعکس، از جان خویش مایه می گذارند تا از جان جنین و نوزاد و فرزندشان، دفاع کنند. چنین زنانی، حاضرند خودشان فدا شوند، اما جان جنین یا نوزاد و یا فرزند عزیزشان لطمه نینند. پیامبر اسلام (ص) در این باره فرموده اند: بزرگترین گناهان بزرگ، ... و قتل نفس است. ۱. در تفسیر راهنما ذیل این آیه آمده است: - کشتن فرزند (به هر صورتی) حتی به علت فقر و تهیدستی، از محرمات الهی است. - بالاترین حد فقر نیز مجوز کشتن فرزند نخواهد بود. مفسر تفسیر مبین ذیل این آیه نوشته است: فرزند ان خویش را از ترس فقر و تنگدستی نکشید، چون در جاهلیت، رسم بر آن بود که هرگاه فقر آنها را تهدید می کرد به کشتن فرزندان خود پیشی می گرفتند، در صورتی که این خود یکی از گناهان بسیار بزرگ است و عاقبت بسیار دشواری را در بر خواهد داشت. آنان چنین عمل زشتی را انجام می دادند، چون توکل و اعتماد و اطمینان به خدا نداشتند و او را روزی رسان نمی دانستند" و برای آنکه گرفتار بی چیزی و تنگدستی نشوند، غافل از آنکه روزی تمام جنبنده ها و روزی خواران به دست خداست و آنها و فرزندانان را خداوند روزی می دهد چنین عمل زشتی را انجام می دادند و به کارهای زشت چه ظاهر و چه پنهان نزدیک نشوید. مفسر تفسیر نمونه ذیل آیه مزبور آورده است: اعراب جاهلی فرزندان خود را از ترس فقر به قتل می رساندند. خداوند در این آیه آنها را به خوان گسترده نعمت پروردگار که ضعیف ترین موجودات نیز از آن روزی می برند توجه داده و آنها (و همه) را از اینکار باز می دارد. ۱. نهج الفصاحه ح ۴۳۸ با نهایت تأسف این عمل جاهلی در عصر و زمان ما در شکل دیگری تکرار می شود و به عنوان کمبود احتمالی مواد غذایی روی زمین، کودکان بی گناه در عالم جنینی از طریق "کورتاژ" به قتل می رسند... و جاهلیت قرن بیستم حتی در جهانی وحشتناکتر و گسترده تر از جاهلیت قبل از اسلام است.

اهل توبه اند

توبوا الی الله جمیعا و همه به سوی خدا بازگردید. (نور ۳۱) هر انسانی به تناسب اندیشه ها، گفتارها و کردارهایش دارای جایگاهی است. اما، هر انسانی نیز می تواند بهتر بیندیشد، خوبتر سخن بگوید و شایسته تر نیز عمل کند. ترک اولی، اشتباه و خطا نداشته باشد و... زنان شایسته قرآنی نیز از این امر مثنی نیستند. آنها نیز اهل بازگشت مدام به درگاه خداوند متعال و در خواست مکرر بخشش از درگاه او هستند. چنین زنانی خوب درک کرده اند که از اشتباه و خطا مبرا نیستند و برای اینکه شخصیت شان پاک و بدون هرگونه آلودگی شود، نیازمند توبه و انابه و طلب بخشش از حضرت رب العالمینند. پیامبر اعظم (ص) فرموده اند: بهشت متعلق به توبه کاران است. ۱ مفسر تفسیر راهنما ذیل این آیه نوشته است: - توبه و بازگشت از گناه و خطا، زمینه ساز فلاح و رستگاری مومنان است. - گناه مانع فلاح و رستگاری است. - ایمان، مقتضی توبه و بازگشت به درگاه خداوند است. مفسر تفسیر نمونه ذیل آیه مزبور آورده است: و اگر در گذشته کارهای خلافی انجام داده اید اکنون که حقایق احکام اسلام برایتان روشن شد از خطاهایتان توبه کنید و برای نجات و رستگاری به سوی خدا بیایید که رستگاری فقط بر در خانه اوست و بر سر راه شما لغزشگاه های خطرناکی وجود دارد که جز با لطف او، نجات ممکن نیست، خود را به او بسپارید. ۱- نهج الفصاحه ح ۱۳۳۲

به شوهر خیانت نمی کنند

الا- امرتک کانت من الغابرین مگر همسر (خیانتکار) ت که در میان قوم (برای عذاب) باقی می ماند. (عنکبوت ۳۳) زنان شایسته قرآنی بطور کلی از رذایل اخلاقی دور هستند. آنها از هرگونه خیانتی درباره هر کسی اجتناب می کنند بویژه، هرگز به همسر و شریک زندگی خویش که سرنوشت مشابهی با خودشان دارد، خیانت نمی کنند. چنین زنانی به نقش وفاداری در زندگی مشترک و اهمیت این امر در پرورش نسل شایسته واقفند. آنها می دانند که خیانت در حق شوهر، خوشبختی دنیوی و سعادت اخروی آنها را بشدت درهم می کوبد و نسلشان را دچار آفت های شدید و غیر قابل جبران می نماید. پیامبر اکرم؟ فرموده اند: پنج چیز کمرشکن است... و زنی که شوهرش به او اطمینان دارد ولی او به شوهرش خیانت می کند. ۱ مفسر تفسیر نمونه ذیل آیه فوق نوشته است: همسر لوط، نیز از صف مومنان خارج بود و لذا محکوم به عذاب شد... زنی که در خانواده نبوت بود نباید از "مسلمین و مومنین" جدا شود اما کفر و شرک و بت پرستی او، سبب جدایی اش شد. در تفسیر راهنما ذیل این آیه آمده است: - همسر لوط؟ از زمره کفار بود و به او ایمان نیاورد. - فرشتگان مأمور عذاب قوم لوط؟ اعلام کردند که او و خانواده اش، غیر از همسرش را، از عذاب نجات خواهند داد. و همسر لوط همراه با قوم لوط، عذاب شد. ۱- نهج الفصاحه ح ۱۴۶۴

دوستدار و یاور مومنانند

و المومنات بعضهم اولیاء بعض و زنان با ایمان، ولی و یاور یکدیگرند. (توبه ۷۱) زنان شایسته، به حکم قانون: نوریان مر نوریان را جذبند، دوستدار انسانهای شایسته هستند. آنها اهل نیکوکاری و ایمان هستند و نیکوکاران مومن را نیز دوست دارند. در عرصه روابط اجتماعی با صالحان و نیکوکاران و شایستگان تعاملات ویژه دارند و از ارتباط با افراد ناپاک، کافر، مشرک، منافق و کسانی که آلوده به انواع و اقسام رذایل هستند، جداً خودداری و پرهیز می کنند. چنین زنانی در عرصه دعا و نیایش با خداوند نیز از خداوند متعال طلب خیر و بخشش و گذشت برای سایر مومنان و مومنات می کنند. پیامبر اکرم؟ در خصوص بهره دوستی با مومنان فرموده اند: هرکس گروهی را دوست بدارد، خداوند او را با آنها محشور می کند. ۱ در تفسیر راهنما ذیل این آیه آمده است: - روح ولایت و دوستی، حاکم بر جامعه مومنان است. - عموم مومنان (زنان و مردان مومن) دارای نوعی ولایت و سرپرستی

بر یکدیگر از جانب خداوند هستند. - ایمان، مایه پیدایش روح دوستی در میان اهل ایمان است. مفسر تفسیر مبین ذیل این آیه نوشته است: چون در آیات پیش سنخیت اهل نفاق و کفر را با یکدیگر و شرکت داشتن منافقان و کفار را با یکدیگر در خصلت های ناپسند بیان فرمود، اکنون در برابر آنها به شرح حال مومنان پرداخته و می فرماید: مومنان نیز همچون منافقان به هم پیوسته و متحد و همه از مرد و زن یار و دوستدار یکدیگر هستند، زیرا همه با هم در ایمان سنخیت و شرکت داشته و به دنبال یک هدف و ترویج یک مرام و مقصود گام برمی دارند و مردم را به کار نیک و آنچه خدا خواسته و ادا داشته و از هر کار زشت و ناپسندی که خدا از آنها جلوگیری کرده، باز می دارد و دو رکن اساسی و محکم دینی را انجام داده نماز را پیوسته برپا داشته و آن را ترک نمی کنند و زکات را به وقتش می پردازند و هیچ گاه رابطه خود را با خدا به وسیله نماز و ۱- نهج الفصاحه ح ۲۹۸۶ رابطه خویش را با خدا و خلق به وسیله زکات را قطع نخواهند کرد؟ و از خدا و رسولش اطاعت و فرمانبرداری کرده و برخلاف خواسته آن دو گام بر نمی دارند و همواره در پی تحصیل خشنودی و رضایت خدا و پیغمبر؟ هستند؟ البته خداوند هم چنین مردمی پاک سرشت و با ایمان را مورد رحمت و مشمول عنایت و لطف خود قرار می دهد.

اهل امر به معروف و نهی از منکرند

يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ امر به معروف و نهی از منکر می کنند. (توبه ۷۱) زنان شایسته قرآنی نسبت به بدها و خوبها و بدکاری و نیکو کاری بی تفاوت نیستند. آنها هم خودشان اهل ایمان و نیکو کاری اند و هم دیگران را به ایمان و عمل صالح تشویق و دعوت می کنند. چنین شایستگی از رذایل اخلاقی و بدکاری منزه اند و نیز دیگران را از امور زشت و نامناسب پرهیز می دهند. اوج امر به معروف و نهی از منکر آنها در عرصه خانواده و همسرداری و همچنین تربیت فرزندان و امر به معروف و نهی از منکرشان نمایان می شود. در سایه امر به معروف و نهی از منکر این زنان، خانواده ها پاک و منزه، فرزندان مومن و نیکوکار و افراد جامعه دور از رذایل اخلاقی می شوند. پیامبر اسلام؟ در این خصوص فرموده اند: امر به معروف و نهی از منکر (نوعی از) جهاد است. ۱ مفسر تفسیر راهنما ذیل آیه فوق نوشته است: - امر به معروف و نهی از منکر، از وظایف اجتماعی همگانی و مشترک میان زنان و مردان است. - امر به معروف و نهی از منکر، مهمترین وظیفه مومنان و بارزترین مشخصه جامعه اسلامی است. ۱- نهج الفصاحه ح ۱۳۳۸

اهل اقامه نماز و پرداخت زکاتند

وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ نماز را برپا می دارند و زکات را می پردازند (توبه ۷۱) از ویژگی های دیگر زنان شایسته، توجه آنها به اقامه نماز و پرداخت زکات است. نماز در عرصه حیات چنین زنانی جایگاه مهم و ویژه دارد و نماز را با تمام شرایط کیفی و کمی، به کمال برپا می دارند. هیچ مشغله ای آنها را از ارتباط و راز و نیاز با معبود غافل نمی کند و دائم روح خویش را در دریای ذکر حق، تغسیل می کنند. همچنین زنان شایسته اهل پرداخت حقوق واجب اموال خویش نظیر: خمس و زکات و... بوده و علاوه بر آن در حد وسع و توان با انفاقهای مستحبی از فقرا و نیازمندان دستگیری می کنند. پیامبر اکرم؟ درباره اهمیت نماز فرموده اند: بین بنده و کفر، ترک نماز فاصله است. ۱ و نخستین چیزی که (در قیامت) به حساب آن می رسند، نماز است. ۲ مفسر تفسیر راهنما ذیل این آیه نوشته است: - اقامه نماز، پرداخت زکات و... از نشانه های بارز مومنان است. - مداومت بر اقامه نماز، پرداخت زکات و... از ویژگی های مومنان راستین است. او ۲- نهج الفصاحه احادیث ۱۰۹۸ و ۹۷۹

از خدا و پیامبر اطاعت می کند

و بطیعون الله و رسوله از خدا و پیامبرش اطاعت می کنند. (توبه ۷۱) راز بهره مندی از خوشبختی دنیا و سعادت اخروی، در اطاعت آگاهانه و آزادانه انسان از خدا و رسول اوست. خداوند متعال بعنوان آفریننده انسان و مهربانترین و داناترین دوست او، برایش راه سعادت دنیوی و اخروی را معین فرموده است و آنرا توسط پیامبران خویش به او ابلاغ نموده است. زنان شایسته، با جان و دل در خدمت اوامر الهی و دستورات حیاتبخش پیامبر او هستند و از این رهگذر رهرو راه (صراط المستقیم) خوشبختی دنیا و سعادت اخروی و حضور در بهشت ابدی می شوند. پیامبر اکرم؟ درباره لزوم از اطاعت از خداوند فرموده اند: مجاهد کسی است که برای اطاعت از خدا، با نفس خویش جهاد کند. ۱ مفسر تفسیر راهنما ذیل این آیه آورده است: - اطاعت از خدا و رسول، از نشانه های بارز مومنان و ویژگی های مومنان راستین است. - مومنان راستین، فرمانبران خدا و رسولی از روی میل و رغبت و نه از روی اکراه و بی میلی هستند. ۱- نهج الفصاحه ح ۳۰۷۶

به وضعیت شوهر مومنان راضی اند

ولایحزن و یرضین بما اتیهن کلهن و اینکه (زنانت) غمگین نباشند و به آنچه می دهی همگی راضی شوند نزدیکتر است. (احزاب ۵۱) هرچند این آیه در خصوص زنان پیامبر؟ است اما می توان از آن استفاده کرد که یکی از ویژگی های زنان شایسته این است که در برابر افت و خیزهای زندگی و مشکلات همسرانشان، روحیه صبر و بردباری و گذشت داشته و از رضایت آنها در این گرفتاریها، چیزی کاسته نمی شود آنها بقدری قانع و با گذشت و فهم هستند که وضع همسر مومن و دیندار خویش را بخوبی درک می کنند و در این عرصه نه تنها ناراضی و پرخاشگر نمی شوند بلکه برعکس با صفا و صمیمیت و گذشت، به همسرانشان روحیه داده و از رنج و ناراحتی آنها می کاهند. چنین ویژگی بزرگی، آنها را بر منصب "زنان شایسته" می نشاند و احترام فوق العاده شوهر و رضایت خداوند متعال را در پی دارد و در نتیجه در دنیا و آخرت، عزیز و سعادتمند می شوند. پیامبر اعظم؟ در این خصوص فرموده اند: از همه زنان پربرکت تر آن (زن قانعی است) که خرجش کمتر باشد. ۱ مفسر تفسیر نمونه ذیل این آیه نوشته است: می دانیم یکی از احکام اسلام در مورد، همسران متعدد آن است که شوهر اوقات خود را در میان آنها به طور عادلانه تقسیم کند، اگر یک شب نزد یکی از آنها است، شب دیگر نزد دیگری باشد تفاوتی در میان زنان از این نظر وجود ندارد، و این موضوع را در کتب فقه اسلامی به عنوان "حق قسم" تعبیر می کنند. یکی از خصایص پیامبر؟ این بود که به خاطر شرایط خاص زندگی طوفانی و بحرانش مخصوصاً در زمانی که در مدینه بود و در هر ماه تقریباً یک جنگ بر او تحمیل می شد و در همین زمان همسران متعدد داشت، رعایت حق قسم به حکم آیه فوق از او ساقط بود، و می توانست هر گونه اوقات خود را تقسیم کند هرچند او با این حال حتی الامکان مساوات و عدالت را - چنانکه در تواریخ اسلامی صریحاً آمده است - رعایت می کرد. ۱- نهج الفصاحه ح ۳۵۷ ولی وجود همین حکم الهی آرامشی به همسران پیامبر؟ و محیط زندگی داخلی او می داد. سپس می افزاید: "هرگاه بعضی از آنها را کنار بگذاری بعداً بخواهی او را نزد خود جای دهی گناهی بر تو نیست" ("و من ابتغی من عزلت فلا جناح علیک"). و به این ترتیب نه تنها در آغاز، اختیار با تو است، در ادامه کار نیز این تخییر برقرار است، و با این حکم گسترده و وسیع هرگونه بهانه ای از برنامه زندگی تو و همسرانت قطع خواهد شد، و می توانی فکر خود را متوجه مسئولیتهای بزرگ و سنگین رسالت کنی. و برای اینکه همسران پیامبر نیز بدانند گذشته از افتخاری که از همسری با او کسب می کنند با تسلیم در برابر این برنامه خاص در مورد اوقات پیامبر؟ یک نوع ایثار و فداکاری از خود نشان داده، و به هیچ وجه عیب و ایرادی متوجه آنها نیست، چرا که در برابر حکم خدا تسلیم شده اند، اضافه می کند: "این حکم الهی برای روشنی چشم آنها و اینکه غمگین نشوند و راضی به آنچه در اختیارشان می گذاری گردند نزدیکتر است (ذَلِكَ تَقَرُّرٌ أَعْيُنُهُنَّ وَلَا يَحْزُنَنَّ وَيَرْضَيْنَ بِمَا آتَيْنَهُنَّ كُلُّهُنَّ). زیرا اولاً این یک حکم عمومی درباره همه آنها است و تفاوتی بین آنها نیست، و ثانیاً حکمی است از ناحیه خدا که برای مصالح مهمی تشریح شده است. بنابراین

آنها باید با رضا و رغبت به آن تن دهند و نه تنها نگران نباشند بلکه خشنود هم باشند.

زیبا، شوهر دوست و بی اعتنا به غیر شوهرند

و عند هم قاصرات الطرف اتراب و نزد آنها همسرانی است که فقط چشم به شوهرانشان دوخته و (با آنها) هم سن و سالند. (ص ۵۲) عرباً اتراباً زنانی که فقط به همسرشان عشق می ورزند و خوش زبان، فصیح و همسن و سال (شوهر) ند. (واقعه ۳۷) زیبایی ظاهری و شایستگی باطنی همراه با عشق فراوان به شوهر و بی اعتنایی به مردان دیگر، از ویژگی های اساسی زنان خوب و شایسته قرآنی در دنیا و آخرت است. این زنان فرشته، فصیح و خوش زبان و نیز همسن و سال شوهرند. فصاحت و خوش زبانی زندگی را در کام شوهر و فرزندان شیرین تر از عسل کرده و همسن و سالی با شوهر موجب می شود که درک درست و خوبی از وجود همسرشان داشته و کاملاً در عرصه تعقل و احساسات، هماهنگ با او باشند. پیامبر اسلام (ص) درباره چنین زنانی فرموده اند: می خواهید شما را از زنانی که اهل بهشتند خبر دهم؟... زن وفاداری که فرزند زیاد آورد، زود آشتی کند و همین که بدی کرد (به شوهرش) بگوید: این دست من در دست توست، چشم برهم نمی گذارم تا از من راضی شوی. ۱ برای کفو بودن، شرایط متعددی لازم است. همسر، باید هم اندازه و میزان با همسر باشد. "کفو" یعنی اینکه زن و شوهر، کاملاً، (البته حتی المقدور) از هر جهت در حد هم باشند. میزان هم، هم اندازه متعادل. یکی از چیزهایی که کمک می کند تا زن و شوهر کفو هم شوند، شرایط سنی مساوی است. در این شرایط زن و شوهر درک بهتر از احساسات و روحيات هم دارند و با هم از نزدیکترین زاویه به امور می نگرند. بنابر این همسن و سال بودن زنان شایسته با همسرانشان یکی از ویژگی های آنها است. پیامبر اکرم (ص) در این باره فرموده اند: شوهر، پیش زن (مومن فهیم) مقامی دارد که هیچ چیز (دیگر آن مقام را) ندارند. ۲ مفسر تفسیر نمونه ذیل این آیه نوشته است: "عرباً" به معنی زنی است که وضع و حالش حکایت از محبتش نسبت به همسر و مقام عفت و پاکیش می کند... این واژه به معنی ۱- نهج الفصاحه ح ۴۶۰-۲ نهج الفصاحه ح ۸۸۱ فصیح و خوش سخن بودن نیز می آید و ممکن است هر دو معنی در آن جمع باشد. "اتراب" به معنی برابری در سن و سال نسبت به همسرانشان باشد تا به اصطلاح احساسات هم را کاملاً درک کنند و زندگی با هم برایشان لذت بخش تر باشد. در تفسیر راهنما ذیل این آیه آمده است: - حوران بهشت، طنّاز، بسیار و خندان و عاشق و شیفته شوهرانشانند. - حوران بهشتی، با شوهرانشان از نظر سنی برابرند.

آماده تحمل مجازات خطای خویش

وخذ بیدك ضغناً فاضرب بسته ای از ساقه گندم بگیر و با آن (همسرت را) بزن. (ص ۴۴) گاهی انسان خطا می کند. به هزاران دلیل ممکن است که انسانی گرفتار خطا و اشتباه شود. انسانهای منصف و مومن آماده پذیرش خطا و پرداخت هزینه آن هستند درحقیقت پرداخت هزینه خطا، انسان را متنبه کرده و او را از ارتکاب خطاهای بعدی محفوظ می دارد! زنان شایسته، بانوانی هستند که خطا و اشتباه خویش را می پردازند و آماده پرداخت هزینه آن هستند. فرافکنی و انداختن خطا و اشتباه به گردن دیگران از ساحت چنین بزرگوارانی دور است. پیامبر اسلام درباره چنین زنانی ضمن اینکه آنها را اهل بهشت معرفی کرده اند فرموده اند: (چنین زنی) همین که بدی کرد (به شوهرش) می گوید: این دست من در دست توست. چشم برهم نمی گذارم (نمی خوابم) تا از من راضی شوی. ۱ مفسر تفسیر نمونه ذیل آیه آورده است: تخلف "لیا" دختر یعقوب و همسر ایوب باعث شد که ایوب سوگند یاد کند که همسرش را تنبیه کند. ولی به هر حال اگر او از یک نظر مستحق چنین کیفری بوده از نظر وفاداریش در طول خدمت و پرستاری استحقاق چنان عفو را هم داشته است. درست است که یک دسته ساقه گندم یا چوبهای خوشه خرما مصداق واقعی سوگند او نبوده است ولی برای حفظ احترام نام خدا و عدم اشاعه قانون شکنی زنش اینکار را انجام داد... در تفسیر

راهنما ذیل این آیه آمده است: - خطای همسر ایوب (ع)، خطایی بزرگ و غیر قابل چشم پوشی برای آن حضرت بود. - چاره جویی خداوند برای ایوب (ع) در مشکل ادای سوگندش به تنبیه همسرش. - سوگند ایوب (ع) به تنبیه کردن همسر خطا کارش. - تنبیه همسر با دسته ای از گیاه خشک وتر آن هم یکبار، توصیه خداوند به ایوب (ع) برای ادای سوگندش بود. ۱. نهج الفصاحه ح ۴۶۰

در کنار همسر شادند

اتم و ازواجکم تحبرون شما و همسرانتان در نهایت شادمانی... (زخرف ۷۰) از ویژگی مهم دیگر زنان شایسته آن است که شادی و شادمانی خویش را در هنگام مصاحبت با همسر، به تمامی ابراز می دارند. آنها موجوداتی شاد و شادمان و نیز شادی بخش و سرور آفرین در عرصه زندگی مشترک با همسرشان هستند. اخم و ترشروی ندارند غم و غصه هایشان پنهان است و متبسم و گشاده چهره اند. این ویژگی موجب شادابی آنها و شادمانی همسرانشان و نیز سرور خانواده است. پیامبر اعظم (ص) در این خصوص فرموده اند: بهترین زنان (زنی) است که وقتی مردش به او می نگرند، شاد و مسرور شود. مفسر تفسیر نمونه ذیل این آیه نوشته است: روشن است که بودن در کنار همسران با ایمان و مهربان هم برای مردان لذت بخش است و هم برای زنان "تحبرون" به معنی اثر مطلوب است و گاهی به زینت و آثار شادمانی که در چهره ظاهر می شود نیز اطلاق می شود. بنابراین: همگی غرق شادی و سرور باشید، آنچنان سرور و شادمانی که آثارش در چهره هایتان نمایان باشد. در تفسیر راهنما ذیل این آیه آمده است: - پرهیز کاران با چهره ای سرشار از شادی و سرور (همراه با همسرانشان) وارد بهشت می شوند. ۱- نهج الفصاحه ح ۱۵۰۴

اهل مسخره کردن، عیبجویی و دادن لقب زشت به دیگران نیستند

ولانساء من نساء... و نه زنان زنان دیگر را مسخره می کنند و هم را مورد عیبجویی قرار ندهید و با القاب زشت نخوانید. (حجرات ۱۱) زنان شایسته، زنانی هستند که از تمسخر دیگران، عیبجویی، القاب زشت به دیگران و کلاً رذایل اخلاقی دور هستند. آنها براساس دستورات خداوند سبحان و آموزه های دینی خوب فهمیده اند که چنانچه آلوده به این رذایل شوند فتنه و آشوب در عرصه حیات طیبه خویش ایجاد کرده اند و علاوه بر آن سایر مومنان را آزرده خاطر می سازند که گناه آن را بر دوش کشیده و از عواقب آن در امان نخواهند ماند. به همین جهت وجود خویش را از هرگونه گناه پاک و مبرا ساخته پیامبر اسلام؟ درباره لزوم دوری از رذایل اخلاقی فرموده اند: غیبت مسلمانان را نکنید و در جستجوی عیوبشان نباشید. علامه طباطبایی در تفسیر المیزان ذیل این آیه نوشته است: مومن به آن جهت که مومن است، سزاوار است که همواره به خیر یاد شود، و به او طعنه زده نشود و چیزی که اگر بشنود ناراحت شود درباره اش گفته نشود. مفسر تفسیر راهنما ذیل آیه فوق آورده است: - زنان بیش از مردان، در معرض ابتلا به خودبینی و استهزای دیگرانند. - زنان، همچون مردان، دارای نقش در سلامت معنوی یا بیماری اخلاقی جامعه اند. - هر حرکت منفی و تهدید کننده اخوت اجتماعی مومنان، ظلم و ستمکاری است. ۱- نهج الفصاحه ح ۲۴۷۰

باکره اند

فجعلنا هن ابكارا و همه (زنان بهشتی) را باکره قرار داده ایم. (واقعه ۳۶) بر اساس حکمت خداوند متعال و پیش بینی های خردمندانه آن حضرت دختران پاکدامن و زنان عفیفه صاحب مهر بکارت و دوشیزگان ارجمندند. این زیبا رویان زیبا سیرت همچون گوهرهای مکنون در صدف عفاف و حجاب اند. فقط در عرصه ازدواج و همسری با شوهر مومنان رونمایی و شکوفا می شوند و از دسترس نامحرمان و شیاطین و هوسبازان دور و در امانند. چنین فرشته سیرتانی می توانند مزه بهشت را در دنیا در

کام همسرانشان بریزند و روح و ریحان خانواده شوند. پیامبر اسلام؟ در خصوص پاکدامنی، عدم ارتباط زن و مرد قبل از ازدواج و عفت پیشگی زنان فرموده اند: عفت، زینت زنان است. ۱. مفسر تفسیر نمونه ذیل این آیه آورده است: شاید این وصف (بکر بودن) همیشه برای زنان بهشتی باقی باشد. چنانکه بسیاری از مفسران به آن تصریح کرده اند و در روایات نیز به آن اشاره شده است. یعنی با آمیزش، وضع آنها دگرگون نمی شود ۴۰ مفسر تفسیر راهنما ذیل این آیه نوشته است: - دو شیزگی، از اوصاف پسندیده و از کمالات زن است. - زنان بهشتی، همواره در اوج کام دادن به همسران خویشند. ۱- نهج الفصاحه ح ۲۰۰۸-۴- روح المعانی ج ۲۷ ص ۱۲۳

دور از شرک، دزدی، زنا و نسبت دادن فرزند به دیگری اند

اذا جاءك المومنات... لا یشركن... لا یسرفن ولا یزنین ولا یقتلن اولادهن ولا یاتین بیهتن یفترینه بین ایدیهن و ارجلهن... وقتی زنان مومن... مشرک نباشند، دزدی و زنا نکنند، فرزندانشان را نکشند، تهمت افتزایی پیش دست و پای خود نیاورند و در هیچ کار شایسته ای مخالفت فرمانت را نکنند... ممتحنه ۱۴، زنان شایسته، زانی هستند که اندیشه هایی پاک دارند. اندیشه هایی که منزله از شرک و کفر و نفاق است. اندیشه های توحیدی ناب. این زنان داستان پاک و پاکیزه دارند و دستهایشان هرگز به ناحق به اموال شوهرشان یا دیگران آلوده نمی شود. از پلیدی های اخلاقی و جنسی منزله اند و اهل فرزند کشی یا سقط جنین نیستند. آنها دامنه های پاک دارند و آنچه در رحم دارند را به ناحق به دیگری نسبت نمی دهند. در یک کلام از رذایل اخلاقی رایج بین سایر زنان بی بند و بار و ناسازگار دور هستند. پیامبر اکرم؟ در خصوص گناه عظیم "زنا" فرموده اند: خشم خداوند نسبت به زنا کاران بسیار سخت است. همچنین فرموده اند: از زنا پرهیزید زیرا چهار خصلت دارد: رونق چهره را می برد، روزی را قطع می کند، خداوند را خشمگین می سازد و مایه عذاب جاودانه است. ۲. رسول اعظم؟ درباره عذاب زنی که فرزند کسی را به دیگری نسبت دهد نیز فرموده اند: زنی که فرزندی به خطا پدید آورد و به خانواده ای در آورد که به ناحق محارم آنها را ببیند و در اموالشان شرکت کند خشم خداوند نسبت به او بسیار سخت است. مفسر تفسیر نمونه ذیل این آیه نوشته است: در آیه فوق شش شرط برای بیعت زنان ذکر شده که آنها باید همه را پذیرا شوند: ۱- نهج الفصاحه ح ۲۹، ۱- نهج الفصاحه ح ۹۹۱-۳- همان ح ۲۹۷-۱- ترک هر گونه شرک و بت پرستی- این شرط اساس اسلام و ایمان است. ۲- ترک سرقت و شاید بیشتر ناظر به اموال شوهر باشد، چرا که وضع بد مالی آن زمان، و سختگیری مردان، و پایین بودن سطح فرهنگ، سبب می شد که زنان از اموال همسران خود سرقت کنند، احتمالاً به بستگان خود دهند، داستان هند که بعداً خواهد آمد، نیز شاهد این معنی است، ولی به هر حال مفهوم آیه، وسیع و گسترده است. ۳- ترک آلودگی به زنا، چرا که در تاریخ می گوید: در عصر جاهلیت انحراف از جاده عفت بسیار زیاد بود. ۴- عدم قتل اولاد که به دو صورت انجام می شد، گاه به صورت "سقط جنین" بود و گاه به صورت "وئاد" (زنده به گور کردن دختران و پسران)؛ ۵- ترک بهتان و افترا- بعضی آن را چنین تفسیر کرده اند که فرزندان مشکوکی را از سر راه بر می داشتند، و مدعی می شدند که این فرزند از همسرشان است (این امر در غیبه های طولانی شوهر بیشتر امکان پذیر بود). بعضی نیز آن را اشاره به عمل شرم آوری دانسته اند که باز از بقایای عصر جاهلی بود که یک زن خود را در اختیار چند مرد قرار می داد، و هنگامی که فرزندی از او متولد می شد، به هر یک از آنها که مایل بود، فرزند را به او نسبت می داد. ولی با توجه به اینکه مسأله زنا قبلاً ذکر شده و ادامه چنین امری در اسلام امکان پذیر نبود، این تفسیر بعید به نظر می رسد، و تفسیر اول مناسبتر است هر چند گستردگی مفهوم آیه هر گونه افتراء و بهتان را شامل می شود. تعبیر "بَیْنَ اَیْدِیْهِنَّ وَ اَرْجُلِهِنَّ" ("پیش دست و پاهایشان) ممکن است اشاره به همان فرزندان سر راهی باشد که به هنگام شیر دادن در دامان آنها قرار می گرفت و طبعاً پیش پا و دست آنها بود. ۶- نافرمانی نکردن در برابر دستورات سازنده پیامبر؟ این حکم نیز گسترده است، و تمام فرمانهای پیامبر را شامل می شود هر چند بعضی آن را

اشاره به بعضی از اعمال زنان در جاهلیت مانند نوحه گری با صدای بلند بر مردگان و پاره کردن گریبان و خراشیدن صورت و مانند آن دانسته اند ولی منحصر به اینها نیست. تفاسیر قمی و نورالثقلین ذیل این آیه درباره " وَلَا يَعْصِيَنَّكَ فِي مَعْرُوفٍ " از امام صادق؟ نقل شده که فرموده اند: معروف آن چیزی است که خداوند بر آنها (زنان) واجب فرموده از قبیل نماز و زکات و همه آنچه از خوبی ها که به آنها امر فرموده است.

مانع جهاد شوهر نیستند

إِنَّ مِنْ أَرْوَاجِكُمْ... عَدُوٌّ لَكُمْ بعضی از همسران (که مانع جهاد شما می شوند) دشمنان شما هستند. (تغابن ۱۴) زنان شایسته، زانی هستند که مشوق و یاور همسرانشان در عرصه جهاد و مبارزه با ظالمان و طاغوتیان هستند آنها خوب درک می کنند که اگر جهاد مردان در میدان جهاد با دشمنان نباشد، عزت مومنین مخدوش شده و نوامیس مسلمانان هتک حرمت می شوند. بر این اساس زنان مومنه، زانی هستند که یار و یاور شوهرانشان در عرصه دفاع مقدس هستند و زمینه حضور مردانشان را در میادین جهاد فراهم می سازند. برعکس این زنان، زنان ناشایست اند که مانع بزرگ برای جهاد و عبادت و نیکوکاری شوهرانشانند. پیامبر اسلام؟ درباره مردانی که از چنین زانی پیروی می کنند فرموده اند: مردانی که از زنان (نامناسب بی عقل) اطاعت کنند، هلاک می شوند. ۱ مفسر تفسیر نمونه ذیل این آیه آورده است: نشانه های این عداوت کم نیست. گاهی می خواهید اقدام به کار مثبتی مثل هجرت کنید، دامان شما را می گیرند و مانع این فیض عظیم می شوند و گاه انتظار مرگ شما را می کشند تا ثروت شما را بدست آورند و مانند اینها... مفسر تفسیر راهنما ذیل این آیه نوشته است: - برخی از همسران و فرزندان مومنان همچون دشمن به مخالفت با آنها برمی خیزند. - مومنان در صورت روبه رو شدن با دشمنی و مخالفت همسران و فرزندان خویش باید از آنها پرهیز کرده و دوری جویند. - مومنان باید در برابر دشمنی و مخالفت همسران و فرزندان خویش، هشیار بوده و آنها را زیر نظر داشته باشند. امام باقر؟ در این باره فرموده اند: (در صد ر اسلام) گاهی مردی که قصد هجرت به سوی رسول خدا؟ را داشت، فرزند و همسرش دامان او را می گرفتند و می گفتند: تو را به خدا قسم می دهیم که از نزد ما نروی و ما را بی کس نگذاری که ما پس از تو از بین خواهیم رفت. بعضی از مردان مطیع زنان می شدند و (نزد آنها) می ماندند. از این رو خداوند آنها را از زنان و فرزندانشان برحذر داشت و از پیروی آنها منع فرموده است. ۲ - نهج الفصاحه ح ۳۱۶۷ - تفسیر قمی ج ۲ ص ۳۷۲ و نور الثقلین ج ۵ ص ۳۴۲

اهل مشورتند

و اتمرو بینکم بمعروف و (در کار فرزند) میان خود (و زن خویش) به نیکی مشورت و سازش کنید. (طلاق ۶) از ویژگی دیگر زنان شایسته این است که توان و ظرفیت مشاوره، گفتگو و بررسی یک موضوع را دارند. چنین زنانی از: لجبازی، تعصب بی جا، پافشاری بر خواسته های نفسانی، کینه ورزی، انتقامجویی و اموری که موجب ظلم به دیگران می شود، به شدت پرهیز می کنند. برعکس همواره در پی آن هستند که در سایه گذشت و گفتگو و تفاهم و مشاوره مشکلات خود و دیگران را حل کند. این امر نیاز به این دارد که چنین زنانی زمینه های مناسب صبر و تحمل، دیگر خواهی و حق جویی از راههای مشروع را در وجود خویش فراهم کرده باشند. پیامبر اسلام؟ در این باره فرموده اند: بهترین زنان شما.. (زن) مهربان است که شریک (زندگی و مشاور) شوهرش باشد... و بدترین زنان شما (زن) آرایش کننده (برای غیر شوهر) و متکبر (در برابر شوهر) است. ۱ مفسر تفسیر نمونه ذیل این آیه آورده است: درباره سرنوشت فرزندان با مشاوره (زن و شوهر با) یکدیگر و بطور شایسته تصمیم بگیرید. و تعبیر " بمعروف " تعبیر جامعی است که هرگونه مشاوره ای را که خیر و صلاح (زن و شوهر و فرزندان) در آن باشد شامل می شود. در تفسیر راهنما ذیل آیه فوق آمده است: - مردان و زنان مطلقه، باید درباره شیردادن و چگونگی نگهداری نوزادانشان به مشاوره و همفکری پرد

ازند. - توجه به مصالح و منافع نوزادان و نیز رعایت موازین شرعی و عقلی باید اساس و مبنای مشاوره و همفکری مردان و زنان مطلقه باشد. ۱- نهج الفصاحه ح ۱۵۳۵

باعث محرومیت همسر نمی شوند

لَمْ تُحَرِّمَ مَيَّا أَحِلَّ اللَّهُ لَكَ تَبَتَّغِي مَرَضَاتِ أَرْوَاجِكَ چرا چیزی را که خدا بر تو حلال کرده بخاطر جلب رضایت همسرانت بر خود حرام می کنی؟ (تحریم ۱) یکی دیگر از ویژگی فوق العاده مهم زنان شایسته این است که همیشه مشوق و یاور همسرشان به سوی نیکوکاری و انجام عبادات، واجبات و مستحبات هستند. آنها اهل ایمان و عمل صالح و رهرو این راهد. بنابراین سعی و تلاش می کنند تا همسر و فرزندان را نیز همراه خود به این راه پربرکت ببرند. از هیچ کوشش و تلاشی برای همراهی همسر و فرزندان و سایر بستگان و مومنین در راه هدایت دریغ نمی کنند. برعکس، هرگز سخنی نمی گویند یا توقعی ندارند و یا حرکتی نمی کنند که بوسیله آنها، همسرشان به سمت و سوی گناه سوق پیدا کند یا زمینه ایجاد محرومیت برای او یا فرزندان او فراهم شود. حلال خداوند را حلال، حرام او را حرام دانسته و خود را موظف به رعایت حدود الهی می دانند. از رفتارهای احساسی رایج بین زنان عوام و موضعگیری های سطحی و دنیا طلبانه و غافلانه دورند و برای زندگی خویش مبنای عالمانه و عارفانه دارند. برعکس این زنان، زنانی هستند که زمینه ساز گناه شوهران خویشند. پیامبر اسلام؟ از چنین زنانی به عنوان "دامهای شیطان" یاد فرموده است. ۱ مفسر تفسیر نمونه ذیل این آیه آورده است: سوگندی از ناحیه پیامبر (بخاطر کاری که دو نفر از همسران آن حضرت یعنی حفصه و عایشه کرده بودند) یاد شده بود و می دانیم که قسم خوردن بر ترک مباحات گناهی ندارد. بنابراین جمله "لَمْ تُحَرِّم" چرا بر خود تحریم می کنی؟ به عنوان عتاب و سرزنش نیست بلکه نوعی دلسوزی و شفقت است. به هر حال دو نفر از همسران پیامبر؟ کاری کردند که حضرت را به سوگند یاد کردن برای امر مباحی وادار کردند و موجب ناراحتی آن حضرت شدند. ۱- نهج الفصاحه ح ۳۱۵۳ مفسر تفسیر راهنما ذیل آیه فوق نوشته است: اظهار ناخرسندی خداوند، از اینکه پیامبر؟ خود را از عملی مباح و حلال، بخاطر جلب رضایت برخی از همسران خویش، محروم کرده بود. - پیامبر از ناحیه بعضی از همسران خویش، تحت فشار و تنگنا قرار گرفته بود. - جلب رضایت زنان نباید منجر به محرومیت همسران از مباحات و حلالهای الهی شود.

رازدار همسرند

فلما نبات وی آن (راز همسر) را افشا کرد. (تحریم ۳) زنان، نزدیکترین انسانها به شوهرانشان هستند. رابطه زن و شوهر، رابطه ای کاملاً ویژه و منحصر بفرد است. بر این اساس اولین کسانی که از راز مردان آگاه میشوند، زنانشان هستند. از سوی دیگر، گاهی اگر راز مرد فاش شود لطمه جبران ناپذیری بر شخصیت او یا کیان خانواده اش وارد می شود. در چنین شرایطی عقل و منطق و مروت ایجاب می کند که زن راز نگهدار همسر باشد. زنان شایسته، زنان فهیمی هستند که با درک صحیح این ضرورت، رازدارهای مطمئن همسرشانند. آنها خوب می دانند که افشای راز همسر لطمه به او و خانواده و در نهایت ضربه به خودشان است. به همین جهت اهل لطمه به خویش و ضربه به شوهر و خانواده نیستند! پیامبر اکرم؟ در این باره فرموده اند: وقتی مردی سخنی گفت و به اطرافش نگاه کرد (و شما را دید بدانید که) آن سخن نزد شما امانت است. ۱ (با افشای راز در امانت خیانت نکنید) مفسر تفسیر نمونه ذیل این آیه آورده است: منظور از همسر غیر رازدارش در این آیه، حفصه ("دختر عمر بن خطاب) بود که او این سخن را شنید و آنرا برای عایشه (دختر ابوبکر) بازگو کرد. از این آیه معلوم می شود که بعضی از همسران پیامبر؟ نه تنها او را با سخنانشان ناراحت می کردند بلکه مساله رازداری که از مهمترین شرایط یک همسر با وفا است نیز در آنها نبود. مفسر تفسیر راهنما ذیل این آیه آورده است: - پیامبر، سخنی را به راز به یکی از همسران خود گفت و "حفصه" این سخن محرمانه و سری آن حضرت را

(برای عایشه) فاش ساخت. - لزوم حفظ و نگهداری اُسرار خانوادگی و زناشویی از دیگران، حتی از برخی از اعضای خانواده. - پوشیده داشتن برخی از مسایل از نزدیکان خود (مانند همسر و...) امری جایز و رواست. ۱- نهج الفصاحه ح ۱۹۷

در شدیدترین محیط کفر، خود را حفظ می کنند

امْرَأَةٌ فِرْعَوْنَ هَمْسَرِ فِرْعَوْنَ (آسیه) که در شدیدترین محیط کفر خود را حفظ کرد نمونه خوبی برای زنان است. (تحریم ۱۱) از خصوصیات دیگر زنان شایسته آن است که قدرت حفظ خویش را در شدیدترین شرایط نامناسب، دارند. آنها در سایه علم و معرفت و شناخت خویش به مرحله ثبات در ایمان و ارتباط ویژه با خداوند و اتکال به او نایل شده اند. از غیر او بریده و به او رسیده اند! می دانند و با همه وجود درک کرده اند که ((صاحب اصلی)) و موثر نهایی کائنات بنده خالص و مومن خویش را تنها نمیگذارد غیرتی عظیم مهری فوق العاده و یاوری دقیق سر پرستی چنین زنان شایسته ای را بر عهده گرفته است آنها قطره های لایقی بودند که اینک به دریا رسیده اند و دریا شده اند! بنابر این قدر خویش را می شناسند و در شدیدترین شرایط شرک و کفر و نفاق و ظلم، دست از معبود خویش و ایمان و عمل صالح بر نمی دارند، حتی تا شهادت. ۱ پیامبر اکرم؟ در خصوص نحوه رسیدن به کمال ایمان فرموده اند: هر کس برای خدا دوست بدارد و برای خدا دشمن بدارد و برای خدا عطا کند و برای خدا منع کند به کمال ایمان رسیده است. ۱ مفسر تفسیر نمونه ذیل این آیه نوشته است: "آسیه" وقتی معجزه موسی؟ در برابر ساحران را دید، اعماق قلبش به نور ایمان روشن شد و از همان لحظه به موسی ایمان آورد اما ایمان خود را مخفی نگه می داشت. ولی ایمان و عشق به خدا چیزی نیست که بتوان آنرا پنهان کرد. فرعون وقتی از ایمان آسیه باخبر شد بارها او را نهی کرد و اصرار کرد که دست از آئین موسی؟ بردارد و خدای او را نپرستد. اما آسیه تسلیم خواسته فرعون نشد. سرانجام فرعون دستور داد دستها و پاهای او را به میخهایی بستند و او را در زیر آفتاب سوزان قرار دادند سنگ بزرگی هم بر سینه اش گذاشتند و... (او را به شهادت رساندند) مفسر تفسیر راهنما ذیل این آیه نوشته است: - همسر فرعون آسیه، نمونه بارز و مثال زدنی برای ایمان و دینداری است. - زنان همانند مردان، دارای استعداد و شایستگی های لازم برای الگو شدن و دستیابی به اوج قلّه کمال هستند. ۱- نهج الفصاحه ح ۲۹۸۳

در شرایط سخت و طاقت فرسا همراه شوهرند

وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ مِسْكِينًا وَيَتِيمًا وَأَسْتِيرًا و غذای (خود) را با اینکه به آن علاقه (و نیاز شدید) دارند به مسکین و یتیم و اسیر می دهند (و با شوهرشان هماهنگ و همراهند). (دهر ۷) آخرین ویژگی زنان شایسته این است که در همه لحظه های زندگی مشترک، همراه و یاور شوهر مومن و پاکباز خویش هستند. آنها به مرد خویش با دیده مرادشان می نگرند! او را "قوم" دهنده خود و خانواده و فرزندان محسوب می نمایند و ستون محکم حیات اجتماعی و خانوادگی خویش را هیچ گاه و در هیچ شرایطی تنها نمی گذارند! در سخت ترین شرایطی که همه از شوهر آنها بریده اند، این زنان محکم و استوار پشت سر شوهرشان ایستاده اند و در گوش جان او مقاومت و بردباری را زمزمه می کنند. بهترین یاور شوهر و محکم ترین پشتوانه روحی او شده و همراهی مطمئن و همسفری ابدی بر ای همسرانشانند. پیامبر اسلام؟ در خصوص لزوم اطاعت و همراهی زن با شوهر فرموده اند: اگر زن حق شوهرش را (به درستی) بداند هنگام ناهار و شام او ننشیند تا (شوهرش) آسایش یابد. ۱ مفسر تفسیر نمونه ذیل این آیه در خصوص وضعیت حضرت زهرا؟ در عرصه همراهی با حضرات علی؟ برای ادای نذر نوشته است: ... هنگامی که (پیامبر اکرم)؟ وارد خانه فاطمه (س) شد دید که او در محراب عبادت ایستاده در حالیکه از شدت گرسنگی شکم او به پشت چسبیده و چشمهایش به گودی نشسته، پیامبر (وقتی وضع فاطمه؟ را دید) ناراحت شد. در همین هنگام جبرئیل نازل شد و گفت- ای محمد؟ این سوره

(دهر) را بگیر خداوند برای چنین خاندانی به تو تبریک می گوید... ۱- نهج الفصاحه ح ۲۳۱۸

درباره مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

بسم الله الرحمن الرحيم جاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (سوره توبه آیه ۴۱) با اموال و جانهای خود، در راه خدا جهاد نمایید؛ این برای شما بهتر است اگر بدانید حضرت رضا (علیه السلام): خدا رحم نماید بنده‌ای که امر ما را زنده (و برپا) دارد... علوم و دانشهای ما را یاد گیرد و به مردم یاد دهد، زیرا مردم اگر سخنان نیکوی ما را (بی آنکه چیزی از آن کاسته و یا بر آن بیافزایند) بدانند هر آینه از ما پیروی (و طبق آن عمل) می کنند بنادر البحار-ترجمه و شرح خلاصه دو جلد بحار الانوار ص ۱۵۹ بنیانگذار مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان شهید آیت الله شمس آبادی (ره) یکی از علمای برجسته شهر اصفهان بودند که در دلدادگی به اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص حضرت علی بن موسی الرضا (علیه السلام) و امام عصر (عجل الله تعالی فرجه الشریف) شهره بوده و لذا با نظر و درایت خود در سال ۱۳۴۰ هجری شمسی بنیانگذار مرکز و راهی شد که هیچ وقت چراغ آن خاموش نشد و هر روز قوی تر و بهتر راهش را ادامه می دهند. مرکز تحقیقات قائمیه اصفهان از سال ۱۳۸۵ هجری شمسی تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن امامی (قدس سره الشریف) و با فعالیت خالصانه و شبانه روزی تیمی مرکب از فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مختلف مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است. اهداف: دفاع از حریم شیعه و بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام) تقویت انگیزه جوانان و عامه مردم نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی، جایگزین کردن مطالب سودمند به جای بلوتوث های بی محتوا در تلفن های همراه و رایانه ها ایجاد بستر جامع مطالعاتی بر اساس معارف قرآن کریم و اهل بیت علیهم السلام با انگیزه نشر معارف، سرویس دهی به محققین و طلاب، گسترش فرهنگ مطالعه و غنی کردن اوقات فراغت علاقمندان به نرم افزار های علوم اسلامی، در دسترس بودن منابع لازم جهت سهولت رفع ابهام و شبهات منتشره در جامعه عدالت اجتماعی: با استفاده از ابزار نو می توان بصورت تصاعدی در نشر و پخش آن همت گمارد و از طرفی عدالت اجتماعی در تزریق امکانات را در سطح کشور و باز از جهتی نشر فرهنگ اسلامی ایرانی را در سطح جهان سرعت بخشید. از جمله فعالیت های گسترده مرکز: الف) چاپ و نشر ده ها عنوان کتاب، جزوه و ماهنامه همراه با برگزاری مسابقه کتابخوانی ب) تولید صدها نرم افزار تحقیقاتی و کتابخانه ای قابل اجرا در رایانه و گوشی تلفن همراه ج) تولید نمایشگاه های سه بعدی، پانوراما، انیمیشن، بازیهای رایانه ای و ... اماکن مذهبی، گردشگری و... د) ایجاد سایت اینترنتی قائمیه www.ghaemiyeh.com جهت دانلود رایگان نرم افزار های تلفن همراه و چندین سایت مذهبی دیگر ه) تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ... جهت نمایش در شبکه های ماهواره ای و راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی (خط ۰۲۴۰۵۲۴) ز) طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و... ح) همکاری افتخاری با دهها مرکز حقیقی و حقوقی از جمله بیوت آیات عظام، حوزه های علمیه، دانشگاهها، اماکن مذهبی مانند مسجد جمکران و ... ط) برگزاری همایش ها، و اجرای طرح مهد، ویژه کودکان و نوجوانان شرکت کننده در جلسه ی) برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم و دوره های تربیت مربی (حضور و مجازی) در طول سال دفتر مرکزی: اصفهان/خ مسجد سید/ حد فاصل خیابان پنج رمضان و چهارراه وفائی / مجتمع فرهنگی مذهبی قائمیه اصفهان تاریخ تأسیس: ۱۳۸۵ شماره ثبت: ۲۳۷۳ شناسه ملی: ۱۰۸۶۰۱۵۲۰۲۶ وب سایت: www.ghaemiyeh.com ایمیل: Info@ghaemiyeh.com فروشگاه اینترنتی: www.eslamshop.com تلفن ۰۲۵-۲۳۵۷۰۲۳-۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) فکس ۲۳۵۷۰۲۲ (۰۳۱۱) دفتر تهران ۸۸۳۱۸۷۲۲ (۰۲۱) بازرگانی و فروش ۰۹۱۳۲۰۰۱۰۹ امور کاربران ۰۳۱۱-۲۳۳۳۰۴۵ (۰۳۱۱) نکته قابل توجه اینکه بودجه این مرکز؛ مردمی، غیر دولتی و غیر انتفاعی با همت عده ای خیر اندیش اداره و تامین گردیده و لی جوابگوی حجم رو به

رشد و وسیع فعالیت مذهبی و علمی حاضر و طرح های توسعه ای فرهنگی نیست، از اینرو این مرکز به فضل و کرم صاحب اصلی این خانه (قائمیه) امید داشته و امیدواریم حضرت بقیه الله الاعظم عجل الله تعالی فرجه الشریف توفیق روزافزونی را شامل همگان بنماید تا در صورت امکان در این امر مهم ما را یاری نمایند انشاءالله. شماره حساب ۶۲۱۰۶۰۹۵۳، شماره کارت: ۶۲۷۳-۵۳۳۱-۳۰۴۵-۱۹۷۳ و شماره حساب شبها: ۵۳-۰۶۰۹-۰۶۲۱-۰۰۰۰-۰۰۰۰-۰۱۸۰-۰۱۸۰-IR۹۰ به نام مرکز تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان نزد بانک تجارت شعبه اصفهان - خیابان مسجد سید ارزش کار فکری و عقیدتی الاحتجاج - به سندش، از امام حسین علیه السلام :- هر کس عهده دار یتیمی از ما شود که محنت غیبت ما، او را از ما جدا کرده است و از علوم ما که به دستش رسیده، به او سهمی دهد تا ارشاد و هدایتش کند، خداوند به او می فرماید: «ای بنده بزرگوار شریک کننده برادرش! من در کرم کردن، از تو سزاوارترم. فرشتگان من! برای او در بهشت، به عدد هر حرفی که یاد داده است، هزار هزار، کاخ قرار دهید و از دیگر نعمت ها، آنچه را که لایق اوست، به آنها ضمیمه کنید». التفسیر المنسوب الی الإمام العسکری علیه السلام: امام حسین علیه السلام به مردی فرمود: «کدام یک را دوست تر می داری: مردی اراده کشتن بینوایی ضعیف را دارد و تو او را از دستش می رهانی، یا مردی ناصبی اراده گمراه کردن مؤمنی بینوا و ضعیف از پیروان ما را دارد، امّا تو دریچه ای [از علم] را بر او می گشایی که آن بینوا، خود را بدان، نگاه می دارد و با حجّت های خدای متعال، خصم خویش را ساکت می سازد و او را می شکند؟». [سپس] فرمود: «حتماً رهاندن این مؤمن بینوا از دست آن ناصبی. بی گمان، خدای متعال می فرماید: «و هر که او را زنده کند، گویی همه مردم را زنده کرده است»؛ یعنی هر که او را زنده کند و از کفر به ایمان، ارشاد کند، گویی همه مردم را زنده کرده است، پیش از آن که آنان را با شمشیرهای تیز بکشد». مسند زید: امام حسین علیه السلام فرمود: «هر کس انسانی را از گمراهی به معرفت حق، فرا بخواند و او اجابت کند، اجری مانند آزاد کردن بنده دارد».

مرکز تحقیقات و ترجمه

اصفهان

گام‌ها

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

